

Eix 4: Una nació europea, democràtica i solidària

1. CATALUNYA, UN PAÍS PRESENT AL MÓN

Repte 1. Dotar Catalunya d'una política exterior pròpia

Repte 2. Garantir la presència de Catalunya a la UE

Àmbit 1: El model d'Unió Europea

Àmbit 2: Reforma de la legislació interna de l'Estat espanyol

2. CATALUNYA, UN PAÍS SOLIDARI AMB LES PERSONES I POBLES DEL MÓN

Repte 1. Acollir i integrar des de la pròpia identitat i la cohesió social

Àmbit 1: La regulació del flux migratori

Àmbit 2: Acollida i integració

Repte 2. Avançar cap a un món més just

Àmbit 1: Cooperació internacional al desenvolupament

3. UN PAÍS DE LLIBERTATS DEMOCRÀTIQUES PLENES: CIUTADANS AMB DRETS I DEURES

Repte 1. Integrar els conceptes de convivència i de civisme en la vida pública catalana

Repte 2. Promoure la llibertat d'opció sexual

Àmbit 1: Actituds socials vers l'homosexualitat i la transsexualitat

Àmbit 2: Reformes legislatives

Àmbit 3: Atenció sanitària

Repte 3. Garantir la llibertat de creences i de culte

4. UN PAÍS AMB IDENTITAT

Repte 1. Recuperar el català com a llengua pròpia del país i com a llengua comuna dels catalans: una nova política lingüística

Àmbit 1: Nova llei de política lingüística

Àmbit 2: Administració lingüística

Àmbit 3: Integració i cohesió social

Àmbit 4: Països Catalans

Àmbit 5: El català com a llengua global i local

Repte 2. Reforçar les institucions esportives catalanes

1. Catalunya, un país present al món

La política exterior està cridada a ésser una de les dimensions bàsiques en l'acció del proper Govern de la Generalitat, amb més raó encara si tenim en compte la importància que per Catalunya tenen els següents fenòmens:

- La Unió Europea assoleix una incidència cada vegada més important en la nostra realitat i es configura com el futur marc polític i econòmic de trobada. Allò que es decideix des de Brussel·les o des d'Estrasburg no es pot considerar en cap cas política exterior, sinó una dimensió més de la política interior. Aquesta realitat es fa encara més patent en el moment històric que està vivint la Unió Europea, a les portes de la seva major ampliació i just quan s'està redactant un tractat constitucional que establirà les regles del joc que regiran la Unió de les properes dècades.
- L'evolució de la situació econòmica, política i social dels països de la ribera de la mediterrània, situats més enllà de la perifèria de la Unió Europea, adquireix una major rellevància per a Catalunya, ateses les relacions de tot tipus generades per la seva proximitat.
- El procés de mundialització obliga Catalunya i la resta dels Països Catalans a posicionar-se en un món global. En primer lloc, des del punt de vista polític i social, defensant la construcció d'un món més just, atacant les desigualtats i apostant per un nou model de globalització basat en la defensa dels drets humans, la llibertat i igualtat dels pobles, el dret a la seva lliure determinació, i l'aplicació d'instruments internacionals que ajudin a disminuir les desigualtats. Amb aquestes finalitats, és del màxim interès fer un seguiment de les actuacions, acords i convenis adoptats pels òrgans financers i comercials mundials (Banc Mundial, Fons Monetari Internacional, Organització Mundial del Comerç), especialment en temes com el tractat TRIPS (Trade Related Intellectual Property and Services). Des del punt de vista econòmic i empresarial, accentuant la internacionalització de les empreses (i no la seva deslocalització) i incentivant la inversió en recerca i desenvolupament per tal d'accedir a un lloc capdavanter en les relacions econòmiques internacionals. En tercer lloc, Catalunya ha de projectar-se com a tal, en tots els seus vessants, cultural, identitari, polític, social, etc., a Europa i al món. Per últim, tot i no tenir instruments d'Estat, cal bastir polítiques que, des del punt de vista de la cooperació i l'ajut humanitari, la distingeixin com un actor definit en l'escena internacional.

En aquest nou context, els instruments actuals de política exterior de la Generalitat de Catalunya apareixen extremadament fragmentats i febles, amb una titularitat a mig camí entre pública i privada. L'acció exterior del Govern de Catalunya ha estat des dels seus primers passos irregular i difosa, mancada d'una orientació clara i de determinació. Aquesta realitat es deu al fet que no ha existit una estratègia de govern ben definida en aquesta matèria i que, quan ha semblat existir, el Govern no ha creat una estructura administrativa prou potent per desenvolupar-la i sovint ha actuat amb excessiva timidesa a l'hora d'executar-la.

Si bé és cert que l'entorn en què ha hagut d'actuar la Generalitat en aquest camp ha sofert importants canvis en els darrers vint anys (l'ingrés d'Espanya a la CEE, diverses sentències del Tribunal Constitucional sobre l'acció exterior de les comunitats autònomes, l'Acta Única Europea, els Tractats de Maastricht, Amsterdam i Niça i l'aprofundiment i ampliació de la UE, el procés de globalització, etc), a aquestes alçades, el Govern hauria de disposar d'una estratègia clara en les seves relacions amb l'exterior. La visió excessivament centrada en el que passa dins les fronteres de l'Estat espanyol i poc combativa davant les limitacions imposades pel Govern central en aquest camp ha comportat que els Països Catalans, i Catalunya en concret, perdin oportunitats a l'hora de posicionar-se millor en el concert de les nacions europees i de la resta del món. Cal una estratègia que orienti l'acció exterior de tots els departaments de la Generalitat, sobretot quan aquesta té una dimensió comunitària, i que ens permeti superar els límits que, de manera conscient o inconscient, tot sovint se'ns imposen com a poble. Cal defensar d'una manera més eficaç els nostres interessos a nivell internacional i, al mateix temps, oferir la nostra personal contribució a la lluita per a un continent i un món més just, solidari, sostenible i democràtic.

La creació primerament del Patronat Català Pro Europa, i posteriorment del COPCA i del COPEC, va ser una encertada decisió del Govern de la Generalitat. Amb una activitat solvent i professional, aquestes institucions van permetre vehicular, en el seu inici, les necessàries relacions polítiques, culturals i comercials de Catalunya amb l'exterior tot salvant els obstacles legals imposats pel Govern central. Després de vint anys, però, ERC creu que la política exterior

de la Generalitat, tant aquella que es limita a Europa i les institucions comunitàries, com la que engloba tot el món, ha d'estar gestionada per una unitat administrativa potent i amb un rellevant pes específic al si del govern. D'aquesta manera, Catalunya disposarà realment d'un autèntic instrument executiu de la seva política exterior; un instrument que asseguri una continuïtat i regularitat en aquest àmbit d'acció i que permeti aprofundir els vincles amb l'exterior més enllà dels contactes polítics o personals dels grans líders, a més de donar suport a tots els departaments en llur acció transfronterera.

La política de relacions exteriors de Catalunya topa amb dificultats enormes degut al monopoli que constitucionalment s'atorga al Govern central en aquesta matèria. Malgrat aquest fet, les relacions amb la Unió Europea, per sentència del Tribunal Constitucional, han deixat de ser relacions internacionals, en sentit estricte, per passar a ser part de la política domèstica, fet que cal aprofitar a fons. El Tribunal Constitucional ha conclòs que les comunitats autònomes han de poder gestionar tot el que té a veure amb les institucions comunitàries, ja que són elles les que molt sovint han d'aplicar les directives comunitàries. Oberta la via legal a la intervenció de les comunitats en els afers europeus, no s'entenen les reticències de l'actual Govern de la Generalitat a establir una autèntica administració encarregada de gestionar els afers europeus. La creació d'una Secretaria General d'Afers Exteriors ha estat un pas important, però s'ha produït tard i d'una manera massa tímida (tal i com ara està concebuda, té uns recursos econòmics i de personal massa limitats per desenvolupar una política exterior potent). Així mateix, si bé la fórmula d'un patronat va ser una bona solució per superar els obstacles legals existents l'any 1982 a l'hora d'obrir una oficina de representació de Catalunya a Brussel·les, no s'entén com, després de 20 anys i després de les disposicions del Tribunal Constitucional i que diverses comunitats autònomes hi hagin obert una autèntica representació política, Catalunya continuï sense fer-ho.

És en aquest context, que ERC proposa un seguit de mesures per al període 2004-2007, per tal de superar els que són, al nostre entendre, els principals reptes a què Catalunya ha de fer front en aquest camp:

- 1) **Dotar Catalunya d'una política exterior pròpia:** amb la creació d'una Conselleria, que dissenyi, coordini i executi les accions de projecció exterior de Catalunya, que li doni veu a nivell internacional, participant de manera directa en aquells organismes i fòrums internacionals que garanteixin la projecció exterior de Catalunya, a nivell polític, social, cultural i econòmic.
- 2) **Garantir la presència de Catalunya a la Unió Europea:** mitjançant la reforma de la legislació interna de l'Estat espanyol, que garanteixi la presència directa de Catalunya en les institucions europees quan aquestes tractin qüestions que actualment són competència legislativa exclusiva o compartida del Parlament de Catalunya, o executiva del Govern de la Generalitat; impulsant el reconeixement del català com a llengua oficial de la Unió Europea i la consideració de Catalunya com a circumscripció electoral europea; afavorint, en el si de les institucions europees, un model d'Unió de caràcter autènticament federal, respectuosa amb el dret a l'autodeterminació dels seus pobles, amb unes institucions que gaudeixin d'una clara legitimitat democràtica i que no estiguin permanentment supeditades a la voluntat dels Estats membres.

Repte 1. Dotar Catalunya d'una política exterior pròpia

1. Diagnosi

La presència exterior de Catalunya, amb veu pròpia, és primordial pel futur del nostre país. El Govern de la Generalitat ha de fer d'aquesta qüestió una de les seves prioritats màximes durant la propera legislatura. L'acció actual no serà mai útil si no hi ha una bona planificació i administració dels afers exteriors en el si de la Generalitat. ERC creu que l'acció exterior desenvolupada des del Govern de la Generalitat ha de ser objecte d'una reestructuració amb l'objectiu de fer-la més potent, eficaç i coherent.

L'estratègia de la Generalitat en política exterior ha de basar-se en dos eixos: la política comunitària (aquella que s'ocuparia dels afers de la UE i de les relacions amb els seus Estats membres) i la política exterior (entesa com aquella política aplicable als països tercers associats a la UE, és a dir, la pràctica totalitat dels Estats no comunitaris). Així, pel que fa als afers europeus, caldrà definir uns objectius clars en el procés de reforma de la Unió i una sèrie d'estratègies pràctiques per a assolir-los, tot salvant els obstacles interposats per alguns Estats a la participació de les nacions sense Estat. La política extracomunitària se centrarà, principalment i aprofitant les estretes esclletxes legals que ofereix el marc jurídic espanyol en aquesta matèria, en la gestió de la cooperació internacional i les relacions (de tot tipus) amb els Estats receptors, així com en les relacions amb nacions sense Estat de la resta del món i amb les comunitats catalanes a l'exterior, entre d'altres.

2. Objectiu

- 1) Reforçar la projecció internacional de Catalunya en tots els àmbits.
- 2) Millorar el contacte amb les comunitats catalanes a l'exterior.

3. Mesures

- 1) Creació d'una Conselleria que dissenyi, coordini i executi les accions de projecció exterior de Catalunya. Les principals tasques que desenvoluparia són:
 - a) Coordinació i direcció de tota l'actuació exterior del Govern de Catalunya.
 - b) Disseny i gestió de les relacions de Catalunya amb la Unió Europea i amb tercers països associats a la UE.
 - c) Cooperació internacional i l'ajut humanitari.
 - d) Relacions amb les comunitats catalanes a l'exterior.
 - e) Obertura i direcció d'una Oficina de Representació de Catalunya davant la Unió Europea.
 - f) L'activitat de Catalunya com a membre del Comitè de les Regions.
 - g) Col·laboració amb la resta dels Països Catalans a l'hora de dissenyar la seva estratègia exterior.
 - h) Col·laboració amb altres regions i nacions sense Estat propi i la participació en diferents fòrums regionals més enllà del Comitè de les Regions.
 - i) Connexió amb les comunitats catalanes a l'exterior.
 - j) Creació d'una Agència Catalana d'Enllaç amb Amèrica Llatina.
 - k) Coordinació, amb els departaments corresponents, de la direcció política del Patronat Català Pro Europa, del COPCA, del COPEC i de la xarxa d'oficines exteriors d'orientació laboral (Xila).
- 2) Primar un caràcter predominantment públic en totes les actuacions en matèria de política exterior, sens perjudici d'impulsar activitats de caràcter mixt en col·laboració amb el sector privat. Així mateix, es donaria prioritat a la col·laboració amb les administracions locals i obriria la porta a la participació les ONGs, que serien presents als òrgans de participació sectorial pertinents, així com, en els seus àmbits, les organitzacions empresarials, les cambres de comerç i els sindicats.
- 3) Ampliar les dotacions pressupostàries destinades a les entitats catalanes a l'exterior i dotar-les de determinades funcions consulars.

- 4) Reforçament del COPCA específicament com a òrgan d'internacionalització de l'empresa catalana impulsant la seva activitat, obrint noves delegacions a l'estranger i ampliant-ne algunes de les ja existents. En tot cas, la seva acció també s'englobaria en l'estratègia global de la nova Conselleria.
- 5) Intensificar els esforços per tal de que la cultura catalana tingui cada cop més presència i reconeixement a nivell internacional.
- 6) Reforçar el paper del COPEC i l'Institut Ramon Llull.
- 7) Impulsar diverses sol·licituds perquè els Països Catalans puguin esdevenir membres d'organitzacions internacionals com ara la UNESCO o les federacions esportives internacionals.
- 8) Impulsar la institucionalització de Barcelona com a capital mundial de la pau, traslladant els organismes internacionals de resolució de conflictes a la capital catalana.
- 9) Impulsar la presència de les institucions catalanes en institucions ja existents, com són l'Institut Europeu de la Mediterrània i la Casa Àsia.

Repte 2. Garantir la presència de Catalunya a la UE

ÀMBIT 1: EL MODEL D'UNIÓ EUROPEA

1. Diagnosi

La manca d'instruments per a la participació dels Països Catalans en el procés de presa de decisions a nivell comunitari afecta greument els nostres interessos com a poble. El fet de no poder participar dels principals processos de decisió a nivell europeu ens fa perdre nombroses i importants oportunitats, al mateix temps que ens priva de participar en la gestió quotidiana d'aquells afers comunitaris que ens afecten directament. A més a més, se'ns nega la possibilitat de contribuir a la construcció de la futura Europa, un continent que no serà complet sense els catalans, de la mateixa manera que el nostre país difícilment podrà avançar vers un futur de plenitud nacional sense tenir ben present la seva dimensió europea i europeïsta.

Cal recordar que, per als Països Catalans, participar activament i amb veu pròpia a les institucions europees no representa només la possibilitat d'assolir més competitivitat i influència, sinó que és clarament una necessitat per un país amb una realitat nacional tan amenaçada com la nostra. Només apostant per una major participació en totes les instàncies que, com la Unió Europea, són de naturalesa supraestatal, els nostres països es faran un lloc i un nom a l'esfera internacional, tot superant desacomplexadament els límits que la política interna dels Estats espanyol i francès suposen pel nostre camí vers la plena sobirania.

A més a més, i en paral·lel a totes les accions que cal tirar endavant en el pla institucional, és necessari fomentar l'esperit europeïsta i internacional de la societat catalana. Aquesta nova mentalitat cal entendre-la com una via alternativa per la superació i trencament de barreres a nivell estatal, que per massa properes, sovint semblen més infranquejables del que en realitat són. Aquesta idea seria d'especial utilitat en sectors tan àgils i dinàmics com la cultura o la societat del coneixement.

Esquerra Republicana de Catalunya, seguint la tradició europeïsta del catalanisme, es proclama defensora de l'Europa dels pobles i aposta per la constitucionalització i federalització de la UE com a única via per a garantir la pau i la cooperació en igualtat de condicions entre tots ells.

En un moment històric en què Europa està debatent quina ha de ser la seva futura estructura i capacitats (debat que presumiblement acabarà amb la redacció d'un tractat constituent de la Unió Europea), Catalunya no pot romandre com un simple espectador passiu. Amb l'objectiu d'influir en aquest procés, des d'ERC proposem una sèrie de mesures que, al nostre entendre, són imprescindibles i que cal tenir en compte en la redacció del text constitucional. En primer lloc, ERC assumeix com a punt de partida la proposta del membre del Parlament Europeu Alain Lamassure de crear l'estatut de "regió associada", aplicable a les nacions sense Estat propi com Catalunya, així com el text inicial de la proposta Napolitano sobre el dret de legitimació activa i passiva per comparèixer i actuar davant el Tribunal de Justícia. Així mateix, caldria que al preàmbul del nou tractat o constitució es fes referència explícita a l'Europa dels pobles i dels ciutadans com a base de la legitimitat de la UE i s'hi explicités l'existència d'aquest tipus de "regions associades", tot garantint la seva participació en futures reformes dels tractats constitucionals.

D'altra banda, i com a part fonamental de la política exterior, cal no oblidar el paper de la nostra llengua en les relacions internacionals de Catalunya. La no oficialitat de la llengua catalana és un cas únic dins la UE (pel seu nombre de parlants i la rellevància de la seva aportació històrica al patrimoni cultural europeu), un cas de flagrant injustícia i manca de respecte vers els drets individuals i col·lectius dels seus parlants (també ciutadans d'Europa), una situació que, si pot, s'agreuja en vistes a la propera ampliació de la Unió, que comportarà l'oficialitat de llengües amb un nombre de parlants molt menor al català. L'oficialitat d'una llengua en les institucions comunitàries és competència exclusiva dels Estats membres, i són aquests els qui designen les llengües oficials en el seu territori i demanen, si s'escau, el seu reconeixement a nivell europeu.

2. Objectius

- 1) Assolir una Unió Europea de caràcter autènticament federal, respectuosa amb el dret a l'autodeterminació dels seus pobles, amb unes institucions que gaudeixin d'una clara legitimitat democràtica i que no estiguin permanentment supeditades a la voluntat dels Estats membres.
- 2) Garantir que el principi de subsidiarietat (segons el qual aquelles polítiques que puguin ésser decidides en un àmbit més proper al ciutadà, no es decidiran en un de més llunyà) impregni tota la seva acció de les institucions europees i que no es delimiti al nivell estatal, sinó que inclogui les entitats subestatal.
- 3) Garantir a les nacions sense Estat propi el dret a ser escoltades per la Comissió Europea, a estar representades com a tals al Comitè de les Regions i a accedir directament al Tribunal de Justícia en cas d'un conflicte de competències.
- 4) Millorar el tractament de les llengües no estatals i, especialment, impulsar l'oficialitat del català.
- 5) Assolir el reconeixement del dret a l'autodeterminació, és a dir, la possibilitat de segregació, per la via de plebiscits populars, d'una part d'un territori per integrar-se de manera diferenciada en la unitat superior (possibilitat d'ampliació interna de la UE), en la Carta constitucional europea.

3. Mesures

- 1) Proposar l'augment de les competències del Parlament Europeu, tot dotant-lo de la funció d'iniciativa legislativa i estenent el procediment de codecisió a totes les qüestions de caràcter legislatiu, de manera que sigui cada cop menys un òrgan deliberatiu per convertir-se en una veritable institució decisòria, al mateix nivell que el Consell.
- 2) Avançar en el camí d'aconseguir que el Parlament passi a estar compost per dues cambres: una de representació proporcional a la població (materialitzada en l'actual Parlament Europeu) i una segona de representació territorial (que substituiria l'actual Consell de la UE).
- 3) Convertir la Comissió Europea en un veritable executiu, el president del qual hauria de comptar amb el suport de la majoria de les dues cambres del Parlament.
- 4) Reformar el Comitè de les Regions de manera que diferenciés clarament aquells territoris subestatal que gaudeixen de potestats legislatives, d'aquells que són meres entitats administratives o locals, i hauria de veure augmentats els seus poders (i esdevenir una institució comunitària).
- 5) Aplicar el principi de subsidiarietat de forma integral, de manera que abans de decidir si una decisió competeix o no a les institucions comunitàries, calgui demostrar que aquestes l'executaran d'una manera més eficaç que no si s'hagués atribuït als òrgans decisoris d'un Estat, una regió o un municipi.
- 6) Promoure i encapçalar des del Govern la primera línia d'un front comú de les regions europees amb poder legislatiu, per tal de reivindicar el seu pes institucional i el seu reconeixement en el tractat constitucional que emanarà de la Conferència Intergovernamental, sense menystenir els possibles suports per part dels Estats membres menys poblats i, en especial, per part dels Estats que s'integraran a la UE l'1 de maig del 2004.
- 7) Creació de l'estatut de "Regió Associada", aplicable a les nacions sense Estat propi com Catalunya.
- 8) Introduir en el text de la Carta constitucional europea el reconeixement explícit al dret a l'autodeterminació dels pobles.

- 9) Defensar amb decisió i amb el concert dels governs d'altres territoris dels Països Catalans l'oficialitat de la llengua catalana al si de la Unió Europea.
- 10) Replantejar el funcionament de les diverses institucions comunitàries per tal que assumeixin i respectin l'existència de les regions amb poders legislatius, a través de:
 - a) Assegurar una adequada representació d'aquests territoris a les reunions del Consell de Ministres, a través del reconeixement de la possibilitat de fer ús de l'*split vote*: en els àmbits polítics en què aquests territoris gaudeixin de la competència exclusiva, el número de vots de què disposa l'Estat al Consell de Ministres es repartiria entre les comunitats nacionals afectades.
 - b) La concessió per part de la Comissió Europea d'un estatut oficial a les oficines de representació d'aquestes "regions" i a les quals hauria de permetre un control *ex ante*, en cas que sospitin que una iniciativa comunitària posa en perill el principi de subsidiarietat.
 - c) El canvi en les circumscripcions en les eleccions al Parlament Europeu per tal que aquestes respectin la integritat i límits de les nacions sense Estat propi, de manera que es puguin constituir en una circumscripció única i diferenciada.
 - d) L'obertura de la Conferència d'Assumptes Europeus i Comunitaris de la UE (COSAC) a les assemblees legislatives regionals.
 - e) La creació de dues cambres en el si del Comitè de les Regions (CdR): una per a regions amb poder legislatiu i l'altra per a ens subestats amb capacitats executives (regions administratives i ciutats). Per a assolir una posició comuna, caldria el suport d'ambdues cambres.
 - f) Reforçar els poders del Comitè, de manera que tingués accés al Tribunal de Justícia de les Comunitats i que els seus dictàmens fossin vinculants en totes les matèries executades majoritàriament a nivell subestatal i preceptiu en tota la resta d'àmbits.
 - g) Intensificar la cooperació bilateral amb altres nacions amb o sense Estat propi i, particularment, amb altres territoris amb àmbits competencials comuns. En aquest sentit, cal donar prioritat a les relacions amb els territoris de l'arc mediterrani occidental i, en especial, a les relacions amb la resta de Països Catalans.
- 11) Creació d'una delegació oficial de Catalunya davant de la UE, a Brussel·les, que s'ocuparia dels contactes polítics amb les institucions comunitàries, amb l'objectiu de reforçar el paper polític de Catalunya a nivell europeu. L'actual delegació a Brussel·les del Patronat Català Pro Europa s'integraria en la delegació oficial.
- 12) Redefinir jurídicament i funcionalment el Patronat Català Pro Europa, així com la seva xarxa de delegacions, per tal d'aprofitar la seva experiència i especialitzar-lo com a agència responsable de la informació i assessorament sobre afers europeus per als ciutadans, organitzacions i empreses de Catalunya.

ÀMBIT 2: REFORMA DE LA LEGISLACIÓ INTERNA DE L'ESTAT ESPANYOL

1. Diagnosi

El dret intern de cada Estat regula els drets de participació de les entitats subestats en els òrgans de la Unió Europea. En el cas de l'Estat espanyol, la representació davant els organismes de la Unió Europea està monopolitzada per l'administració central. Catalunya difícilment tindrà cap representació a Europa si prèviament l'Estat espanyol no accepta una modificació interna del seu marc legal, que canviï la relació actual de poders entre centre i perifèria.

2. Objectius

- 1) Garantir la intervenció directa de Catalunya en les institucions europees quan aquestes tractin qüestions que actualment són competència legislativa exclusiva o compartida del Parlament de Catalunya, o executiva del Govern de la Generalitat.

- 2) Assegurar la participació catalana directa, tant a la fase de formació de la voluntat de l'estat espanyol com en el seguiment de les decisions i posicions adoptades, quan els òrgans comunitaris tractin qüestions d'interès per a Catalunya.

3. Mesures

- 1) Modificar la legislació estatal, pel que fa a la negociació comunitària, per tal de garantir:
 - a) En aquells casos en què una comunitat autònoma tingui competències exclusives en una matèria, que la delegació de l'Estat espanyol estarà composta, com a mínim, per un representant de la comunitat en qüestió i un altre del Govern de l'Estat. En cas que hi hagi més d'una comunitat que gaudeixi de competències exclusives en aquell camp i no sigui possible que un representant de cadascuna d'elles formi part de la delegació de l'Estat, s'aplicarà un procediment de rotació entre totes elles. Si la matèria en qüestió ha estat transferida a totes les comunitats, no serà necessària la presència d'un representant del Govern central. En el cas de les competències compartides, es podria aplicar el mateix procediment.
 - b) Una major informació i participació en la presa de decisió estatal de les matèries exclusives de l'Estat, en aquells casos en què una comunitat autònoma pot veure's directament afectada pel posicionament estatal i per la decisió a nivell comunitari, la comunitat en qüestió també serà representada en el si de la delegació estatal.
 - c) L'establiment d'un procediment regulat, dins de l'Estat espanyol, perquè el Parlament de Catalunya rebi informació puntual de les Corts Generals sobre totes les matèries de caire europeu en què aquestes intervinguin, amb possibilitat d'emetre informes o recomanacions; tant si s'acaba produint la reforma de l'actual cambra del Senat, com si no. En la primera hipòtesi caldria que la representació catalana disposés del dret de veto.
- 2) Reclamar al Govern espanyol que sol·liciti a les institucions comunitàries l'estatut de llengua oficial per al català.
- 3) Proposar el reconeixement de la circumscripció electoral catalana pròpia en totes les eleccions i consultes populars europees.
- 4) Fer operativa la conferència periòdica sobre afers europeus, integrada pel Ministre d'Afers Exteriors del Govern central i els Consellers en la matèria de les diverses Comunitats Autònòmiques, per vehicular tota la informació sobre les decisions a nivell europeu i adoptar si s'escau els acords apropiats.
- 5) Creació d'agregacions culturals de les nacionalitats a les ambaixades de l'Estat, en aquells països on no hi hagi delegació exterior de Catalunya.

2. Catalunya, un país solidari amb les persones i pobles del món

El nostre país té una llarga història com a terra d'acollida de gent procedent d'altres indrets, cultures i llengües. Molts catalans d'avui tenim, en tot o en part, els nostres orígens familiars fora de Catalunya. Si, a més, pensem en la immigració interior, del camp a la ciutat, on tothom té els seus referents personals en algun poble, tots som, en certa manera, immigrants.

L'any 2002 la població immigrada a Catalunya en situació regular suposava un 5,10% de la població de Catalunya. A aquesta dada cal afegir-hi els, aproximadament, 150.000 immigrants que es troben a cada nostra en situació irregular. Per tant, aquest fenomen s'ha convertit en un dels reptes més importants de la Catalunya actual. Això fa necessari posar ordre i aclarir conceptes, amb tanta serenitat com coratge, en un tema que requereix respostes i solucions democràtiques ja que, altrament, ens arrisquem que només siguin feixistes, racistes i xenòfobes.

En aquest sentit, lluny de la demagògia excloent, a la defensiva, o el paternalisme d'esquerres, tan inadequat com l'anterior, parlar clar i català esdevé del tot imprescindible: ni papers per a tothom, doncs, ni tampoc aquí no hi cap ningú més. Perquè és evident que cap país del món, cap, no està en condicions d'assegurar una vida digna a tothom, de tot arreu, que vulgui establir-s'hi i treballar. Perquè és clar que, aquí, encara hi cap més gent de fora i n'hi vindrà més en el futur. El que cal és que qui ens vagi arribant ho faci d'una altra manera, amb un altre acolliment i amb una altra consciència per part de tothom.

Actualment, és l'Estat qui té les competències clau en aquest àmbit: política de fronteres, control del flux migratori, fixació de contingents i recursos pressupostaris, mentre que els ajuntaments i la Generalitat han d'espavilar-se com poden, adoptant mesures d'acollida de la població nouvinguda.

L'Estat ho té tot, però ni utilitza amb encert els instruments de què disposa, ni legisla en la línia adequada, ni aplica la llei que ell mateix ha elaborat, ni vol compartir, delegar o traspasar responsabilitats, sinó tan sols carregar els neulers als altres d'allò que no rutlla. Catalunya ha d'assumir les competències d'immigració per fer una política pròpia en aquest sector, basada en un sistema de drets socials i deures civils, en col·laboració amb els ajuntaments, ja que acull el 25% de la immigració de tot l'Estat i també la majoria de la seva població magribina.

Com a Holanda, Suècia o el Quebec, com tots els països avançats, cal facilitar als immigrants uns cursos de formació laboral, cultural i civil, i l'accés a la llengua del país, com a garantia imprescindible d'integració. Si no hi ha centres d'acollida, orientació i formació per a la població immigrada, aquesta caurà en mans de màfies i d'explotadors sense escrúpols, tinguin accent africà, sud-americà, europeu oriental, espanyol o català. Per això cal obrir d'una vegada oficines de contractació en els països d'origen de la immigració actual o d'on decidim que ens vingui també en el futur, perquè qui vingui aquí ho faci amb els papers arreglats i sabent on va, què s'hi parla, quins valors s'hi comparteixen, quines normes s'hi han de respectar... Aquest és el sentit de la llei del retorn, promoguda per ERC i tan ben rebuda pels descendents de catalans, sobretot a l'Amèrica del Sud.

Tenint en compte que un de cada tres immigrants, aquí, és marroquí i, doncs, generalment musulmà, cal donar una atenció prioritària al fenomen religiós. Tothom hauria de tenir clar en aquest país, els que ja hi som i els que hi vindran, que la llibertat de creences religioses i la pràctica de qualsevol culte ha de ser compatible amb el respecte als valors democràtics i que l'un s'acaba just allà on pot amenaçar o posar en perill l'altre. El segon, doncs, s'imposa al primer. La religió és una opció privada, personal. La democràcia és pública, és el sistema de valors civils compartit per tota la ciutadania. Per això cal un pacte català per a la laïcitat, un acord marc entre la Generalitat i les diferents comunitats religioses, sobretot la musulmana.

Sense el pacte per la laïcitat cada nou emplaçament d'una mesquita o un cementiri pot ser una font de conflicte. Aquí, la planificació urbanística local depèn de l'autoritat municipal i ningú pot ubicar una església o un equipament públic on vulgui, per més que sigui el propietari del terreny. Com que, per a cert Islam, la seva cosmovisió aplega religió, ordre polític i codi de justícia, no es pot transigir, des de l'acceptació ingènua de "respecte a la diferència cultural", davant comportaments intolerants, integristes, masclistes, reaccionaris, antidemocràtics i anticatalans d'alguns caps religiosos. I això tant si són imams, com predicadors de sectes cristianes sud-americanes o el que sigui. La democràcia té dret a defensar-se i no ha d'excloure la possibilitat

d'impedir la residència entre nosaltres a qui vulgui destruir-ne els valors col·lectius. Si la llei ho preveu i ho permet, que s'apliqui quan calgui.

Pel que fa a l'associació interessada de delinqüència i immigració, no pot haver-hi cap mena de tolerància amb les situacions delictives, tinguin qui tinguin com a protagonistes. I això implica que els delictes de baixa intensitat no poden constituir una ocupació laboral regular per a ningú, sigui autòcton o estranger, i que ha d'acabar-se entrar per una porta del jutjat i sortir-ne per una altra. El que cal és adequar el Codi Penal a aquesta realitat i combatre, alhora i principalment, els factors que la provoquen: misèria, manca d'habitatge, educació deficient o manca d'escolarització, manca de recursos per a l'educació social, etc. I, mitjançant la inspecció de treball, controlar l'ocupació clandestina que és font de sobreexplotació econòmica i abusos de tota mena i castigar els empresaris que infringeixin la llei. I, també, rigor en la concessió de cèdules d'habitabilitat i en el màxim de persones empadronades en un habitatge, quan hi ha tanta gent amuntegada, en pisos en condicions infrahumanes i preus de lloguer caríssims, i sancions legals als propietaris que s'aprofitin de la situació irregular dels seus estadants o potencials estadants o que discriminin en l'accés a l'habitatge. Aquest urbanisme inhumà ha fet retrocedir en el temps, unes dècades enrere, a la baixa qualitat de vida d'alguns barris d'immigració dels anys seixanta.

Un perill de conflicte social, de malestar greu, pot trobar-se en el fet que hi hagi ciutadans de Catalunya, fins ara beneficiaris de prestacions socials diverses, que deixin de percebre-les o que passin a la cua, com a conseqüència de l'increment de persones novingudes amb situacions socials més precàries. Si rebem més immigració, ens caldran més recursos per fer front a les necessitats d'atenció social de part d'aquestes persones, sense desatendre els autòctons, i aquests recursos els ha de posar qui els té: el Govern espanyol. Altrament, tindrem una guerra de pobres per repartir-se les engrunes de la misèria pública.

Els nous immigrants en cap cas constitueixen un col·lectiu homogeni. No és igual un immigrant home que una immigrant dona. N'hi ha que procedeixen de pobles oprimits per estats que practiquen polítiques d'alienació cultural i assimilació nacional. No és igual un sahrauí que un marroquí, un equatorià que un romanès, un argentí que un croat. Com que arriben aquí desconoient la nostra realitat nacional, cal que ens hi interrelacionem amb mesures que ens singularitzin com a poble, a ells i a nosaltres, per evitar que siguin integrats a l'espanyolitat abstractament igualitària i se'n converteixin en agents actius per neutralitzar, al capdavall, les nostres aspiracions nacionals legítimes. I això vol dir, per exemple, acollir els berbers en la seva llengua i en la nostra, i no com ara, en àrab i en castellà. I potser no només més professors, sinó més ben preparats per a la funció que han de dur a terme. I una societat catalana més ben informada sobre la realitat dels països d'origen dels nous immigrants –cultura, geografia, llengua, religió, sistema polític, gastronomia, tradicions...– perquè la coneguem millor i ens hi familiaritzem.

Europa haurà d'adoptar algunes mesures comunes en matèria d'immigració, tot acceptant que aquest és ja un fenomen irreversible i que, com més aviat ens n'adonem, millor. Per això la UE hauria de pensar en algun tipus de taxa o impost per als països africans, per millorar-hi les condicions de vida i contribuir al seu desenvolupament i modernització, de manera que l'emigració forçosa no sigui l'única sortida possible.

De fet, el subdesenvolupament econòmic i polític de molts territoris del Tercer Món que obliga a moltes persones a haver d'emigrar, comporta la vulneració de molts drets personals, començant pel de la subsistència i pel conjunt de drets democràtics i impedeix la plena realització dels individus i les seves famílies amb la garantia del dret a viure i treballar dignament al país de naixement, dret previ al d'anar on considerin més convenient.

Les seqüeles del colonialisme i del neocolonialisme, l'explotació dels recursos del Tercer Món pel món desenvolupat i l'existència de classes dominants autòctones corruptes en marcs poc democràtics o dictatorials provoquen autèntiques diàspores per raons de repressió política i cultural o per simple supervivència econòmica.

En aquest sentit, la política de cooperació i d'ajut al desenvolupament ha de consistir en garantir els drets democràtics i socials en les societats d'origen dels fenòmens migratoris. La política internacional ha d'anar destinada a facilitar el desenvolupament endogen de tots els països i a solidaritzar-se amb els sectors socials —especialment les dones—, polítics i els pobles no reconeguts que poden fer avançar els drets democràtics i ser protagonistes del propi

desenvolupament. Per raons de proximitat geogràfica, el Magrib i l'Àfrica subsahariana haurien de ser els objectius prioritaris a una política catalana de cooperació, seguida per l'Amèrica Llatina com a territoris excoloniais de l'Estat espanyol.

És per això, que ERC proposa un seguit de mesures per al període 2004-2007, per tal de superar els principals reptes als que Catalunya ha de fer front en aquest camp:

1. **Acollir i integrar des de la pròpia identitat i la cohesió social:** assolint les competències i el traspàs de recursos per tal de poder establir des de Catalunya la regulació general del flux migratori que pot arribar al nostre país, desenvolupant una política eficaç de captació de capital humà qualificat, i garantir a les persones nouvingudes unes condicions dignes tant de partida del seu país d'origen com d'arribada i acollida a Catalunya. Ens cal articular una política integral d'immigració, no només resoldre situacions d'emergència o d'exercir la solidaritat o la tolerància: un país democràtic té l'obligació d'exercir la justícia, en drets i en deures, tant per a la població autòctona, com per a la població de persones nouvingudes.
2. **Avançar cap a un món més just:** cooperant fermament en l'eradicació de les causes que provoquen l'emigració forçosa de milions de persones, especialment les que provenen del subdesenvolupament econòmic i polític, i establint una política pròpia de cooperació internacional basada en els principis d'equitat, llibertat i solidaritat i independent dels diversos interessos econòmics, amb la creació d'un fons català de cooperació, nodrit principalment pel 0'7% dels ingressos de totes les administracions públiques catalanes.

Repte 1. Acollir i integrar des de la pròpia identitat i la cohesió social

ÀMBIT 1: LA REGULACIÓ DEL FLUX MIGRATORI

1. Diagnosi

La Unió Europea, en la mesura que esdevé un espai no només econòmic on es garanteix la lliure circulació dels seus ciutadans, haurà amb tota probabilitat de confluïr en les polítiques d'accés a la ciutadania per part dels no comunitaris i en la política de regulació de fluxos. De moment, la pràctica ens du a la conclusió que és refractària a incidir en les polítiques d'immigració dels Estats membres.

Mentrestant, és l'Estat qui té les competències en matèria d'estrangeria i específicament en la regulació dels fluxos migratoris: l'entrada d'immigrants i el control de les fronteres per evitar l'entrada d'estrangers "sense papers". Això fa que sigui el Govern espanyol qui fixa, a través del contingent de treballadors, el nombre d'immigrants regulars que anualment entrarà a l'Estat espanyol, així com la seva distribució per comunitats autònomes i per sectors econòmics on seran ocupats. Aquesta fixació de contingent, a la pràctica, ha estat també un fracàs.

D'altra banda, és també l'Estat el que disposa de competència exclusiva en l'atorgament de permisos de residència i treball, així com autoritzar o denegar la renovació d'aquests permisos.

Ara bé, Catalunya pot incidir en aquest àmbit mitjançant dues competències que són clau en matèria d'estrangeria: la inspecció de treball, per lluitar contra el treball clandestí i garantir unes condicions laborals dignes, i la policia catalana, que s'encarrega del primer control dels immigrants i de la regularitat de la seva estada.

Davant de la manca de capacitat per controlar els fluxos migratoris al nostre país, que acull un 25% del total d'immigrants de tot l'Estat espanyol, ens trobem amb un Govern espanyol que infrutilitza o utilitza malament les competències en matèria d'estrangeria que té assignades de forma exclusiva: ni legisla en la línia adequada, ni aplica la llei un cop l'ha feta, i no vol traspasar o delegar responsabilitats, mentre és l'administració local i autonòmica qui afronta dia a dia l'acollida i la integració dels nousvinguts. La política de l'Estat mostra:

- La inutilitat de la Llei Orgànica 8/2000 sobre els drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social, i de les seves modificacions posteriors, tant pel que fa a la seva aplicació a l'hora de regular fluxos migratoris, com d'afavorir-ne la integració social i laboral, especialment en el cas del Reglament que se'n deriva.
- La caòtica —i a voltes perversa— gestió dels fluxos interns entre comunitats autònomes de persones immigrants extracomunitàries.
- La manca d'agilitat en la gestió dels permisos de treball o de residència a Catalunya d'aquelles persones immigrants disposades a treballar i en les demandes de mà d'obra de l'empresariat.
- La deficiència en la inspecció als empresaris que utilitzen treballadors immigrants en situació irregular i en la persecució legal dels prestamistes i de les xarxes de tràfic de persones.
- La incapacitat a l'hora d'establir convenis de retorn dels immigrants amb ordre d'expulsió amb la major part de països de procedència.
- La inexistència de política internacional i de cooperació exterior destinada a fer menors els fluxos d'emigrants econòmics, especialment pel que fa al Marroc.

- Els recursos insuficients del Programa Global de Regulació i Coordinació (GRECO) per al desenvolupament de programes que no siguin majoritàriament adjudicats al Ministeri de l'Interior i, especialment, de convenis amb comunitats autònomes i ajuntaments.

2. Objectius

- 1) Establir des de Catalunya la regulació general del flux migratori que pot arribar al nostre país tot avançant en una política comuna europea de regulació de fluxos.
- 2) Permetre una política eficaç de captació de capital humà qualificat.
- 3) Garantir a les persones nouvingudes unes condicions dignes tant de partida del seu país d'origen com d'arribada a Catalunya.

3. Mesures

- 1) Negociar amb el Govern espanyol el traspàs de competències en:
 - a) el control de fluxos externs i interns d'immigrants extracomunitaris que els afectin i la fixació dels contingents d'immigrants per part de la Generalitat.
 - b) la gestió, per part de la Generalitat, dels permisos de treball a Catalunya.
 - c) la inspecció de treball, amb la dotació econòmica corresponent.
- 2) Avançar en la línia d'experiències europees de concessió de permisos temporals de recerca de treball.
- 3) Reforçar una política de captació de capital humà qualificat, amb tres àmbits prioritaris:
 - a) Els descendents de catalans emigrats a qui cal facilitar el retorn.
 - b) El retorn de l'emigració d'universitaris i la captació d'universitaris i professionals d'altres països, que passa per una major inversió en R+D per situar-se a nivells europeus i per incorporar l'anglès com a llengua en els cicles superiors universitaris.
 - c) El programa XILA –Xarxa d'Intermediació i selecció laboral en origen– previst al Pla Interdepartamental d'Immigració prioritzant la creació d'oficines de contractació el Marroc, els països de l'Europa de l'Est i l'Amèrica Llatina.
- 4) Establir en els països d'origen convenis que defineixin els mecanismes adients per a la contractació de treballadors/es temporers, vetllant pel procediment de contractació i les condicions de treball, allotjament, atenció social i sanitària, i així com les activitats culturals i de lleure.
- 5) Establir acords amb el màxim nombre de països d'origen de la immigració que arriba a Catalunya, per facilitar el retorn en condicions humanitàries d'aquelles persones irregulars que no compleixin cap dels requisits possibles per restar a casa nostra amb els drets socials i la supervivència garantida.
- 6) Combatre les màfies que especulen amb les expectatives dels immigrants. La determinació i el control dels fluxos han de ser en qualsevol cas el màxim de transparents.
- 7) Presentar anualment davant del Parlament de Catalunya, per al seu debat i eventual aprovació, la proposta de contingent d'immigrants i del balanç de l'any anterior dels plans i programes interdepartamentals d'immigració, així com de les propostes per a l'any següent, prèvia compareixença davant la comissió pertinent de sindicats, organitzacions empresarials, confessions religioses i ONG representatives vinculades a la immigració.

ÀMBIT 2: ACOLLIDA I INTEGRACIÓ

1. Diagnosi

La immigració és un fenomen global, que afecta tots els aspectes de l'individu, i incumbeix a tots els estrats institucionals. Les polítiques d'acollida dels immigrants no poden ser un afer exclusiu de les administracions; cal comptar amb el suport de la població autòctona, de les entitats i organitzacions no governamentals. Qualsevol actuació s'ha de fer evitant la fragmentació social i ha d'anar adreçada a tota la població que es trobi en situació de desigualtat d'oportunitats semblant. La discriminació positiva pot ser vàlida com a instrument d'ajuda en mesures puntuals i de necessitat, mai en programes generals adreçats exclusivament als immigrants.

La primera acollida de la immigració regular i, fins i tot, d'aquella en tràmit de regulació no pot esdevenir un acte purament administratiu o burocràtic. Tant el lliurament del permís de residència o treball com l'empadronament, responsabilitat dels nostres ajuntaments, han d'esdevenir actes simbòlics plens de significat d'acollida i acompanyats d'informació i formació sobre el municipi i la nació catalana que els acull.

La política d'integració ha d'estar orientada a desenvolupar un model equilibrat entre el respecte de les diferents identitats culturals d'origen i l'acceptació del sistema comú de valors socials, culturals i democràtics de Catalunya. En aquest sentit, la integració té una concepció integral: social, cultural-religiosa, cívica i política i es basa en un seguit de drets i deures, que és de fet com un contracte entre immigrant i país d'acollida.

A diferència del que passa amb la regulació dels fluxos migratoris, Catalunya sí que pot decidir efectivament en àmbits relacionats de manera directa amb la integració dels immigrants com ara la sanitat, l'ensenyament, l'habitatge i l'assistència social.

Ara bé, davant la inoperància de l'Estat, són els Governos autònoms, amb les competències sectorials que reconeixen els estatuts respectius i les relatives a la policia pròpia i laborals en el cas del Principat, i els municipis (pràcticament sense competències executives en aquesta matèria, exceptuant-ne les relacionades amb l'empadronament) que acaben abordant les conseqüències derivades de la nova immigració. L'absència de criteris suficientment clars per part dels governs de les Comunitats Autònomes on es parla català traspasa la darrera responsabilitat a les ONG i als ajuntaments, que posen en funcionament polítiques d'acollida ben intencionades, però no sempre adequades i molts cops contraposades i escassament integrals des del punt de vista de la integració social i cultural.

Per altra banda, el II Pla Interdepartamental d'Immigració, aprovat el juliol de 2001, no concreta quins són els recursos disponibles, en molts casos tampoc ni el calendari ni els indicadors d'avaluació i, especialment, no determina en gaires mesures com es farà la coordinació, la col·laboració i el finançament de despeses amb els ajuntaments, la primera porta on truquen les persones nouvingudes.

Una política integral d'immigració ha de comprendre a més de la regulació de fluxos, les polítiques d'acollida i d'integració i les relacions intercomunitàries i, especialment, un pressupost extraordinari, ja que és inoperant que amb els recursos insuficients per a la població autòctona es pugui dur a terme una política que no sigui de façana i que eviti que la cohesió social trontolli en determinats llocs.

La immigració no pot estar subjecta només a criteris de necessitat del país receptor pel que fa a mà d'obra o renovació demogràfica, sinó també a les possibilitats reals d'integració dels immigrants de manera que no puguin afectar greument la cohesió social, la convivència i els drets de la ciutadania.

La integració social no és equivalent a assimilació o eliminació de les diferències culturals, religioses i ètniques pròpies dels països d'origen dels immigrants, sinó que implica posar l'accent en el respecte i el reconeixement d'aquestes diferències. Al seu torn, els immigrants han de participar en la vida social del municipi en què viuen, respectant els valors civils comunitaris de la societat d'acollida com el respecte home-dona o la laïcitat. És per això que rebutgem el model anomenat de "mosaic", que consisteix en la coexistència de comunitats tancades en elles mateixes. El respecte a la diversitat dels nouvinguts no ha de ser un pretext per mantenir-la a ultrança.

Seria una greu discriminació deixar que una part de les persones nouvingudes es quedi al marge, i fins i tot en alguns casos marginals en contra, dels signes d'identitat de la nostra societat. És una manca de respecte al dret a la socialització, dret reconegut als infants a través de fer obligatori l'ensenyament. Dret reconegut als immigrants a través de la formació lingüística i cultural d'acollida obligatòria i gratuïta.

La integració no pot comportar l'eliminació dels costums i dels aspectes culturals, partint de la base que les diverses cultures han de respectar els principis de llibertat i els drets humans vigents; l'aparició de nous aspectes culturals que aporten els moviments migratoris s'ha de veure com un fet enriquidor. Els immigrants no constitueixen un col·lectiu homogeni, s'han de tractar heterogèniament; i s'ha d'evitar que siguin integrats a l'espanyolitat abstractament igualitària i globalitzadora —o a una arabitat lingüística que molts cops no respecta la diversitat de procedència de les poblacions majoritàriament islàmiques.

L'aprenentatge del català ha de ser concebut, doncs, com un dret universal de tota persona ciutadana i resident, regular o no, a Catalunya, i com una clau més d'accés a la igualtat d'oportunitats.

La pluralitat religiosa creixent sempre s'ha de respectar sobre la base de la laïcitat de la societat i de les administracions públiques, inclosa l'escola, on caldrà modificar l'actual Llei de llibertat religiosa per tal que la formació religiosa no formi part del currículum escolar.

Per últim, no pot haver-hi integració de debò, sense igualtat de drets i deures, inclosos els civils i els polítics. En aquest sentit cal donar vies de participació a representants del col·lectiu immigrant en els afers municipals, a l'espera de la legalització del dret de vot al nivell que la ciutadania cregui oportú. Mentrestant, cal fomentar la incorporació amb normalitat del bloc immigrant en les activitats de les entitats i associacions de la societat civil. Per altra banda, és un error considerar interlocutors als dirigents religiosos de comunitats immigrades en temes que no siguin estrictament religiosos. La laïcitat ha de presidir les relacions entre administracions i persones immigrades.

2. Objectius

- 1) Articular una política integral d'immigració, no només per resoldre situacions d'emergència o per exercir la solidaritat o la tolerància: un país democràtic té l'obligació d'exercir la justícia, tant per a la població autòctona, com per a la població de persones nouvingudes.
- 2) Garantir una atenció adequada de les necessitats bàsiques de les persones nouvingudes en matèria laboral, habitatge, serveis socials, sanitat o ensenyament.
- 3) Garantir la igualtat d'oportunitats de les persones nouvingudes en diversos àmbits: laboral, social, educatiu...
- 4) Promoure la participació cívica i política de les persones nouvingudes.
- 5) Assegurar que la llibertat de creences i de culte sigui en tots els casos compatible amb el respecte als valors democràtics i a la laïcitat de la nostra societat.
- 6) Facilitar el coneixement per part de la persona nouvinguda dels factors que conformen la identitat pròpia del nostre país com a element clau per facilitar la seva integració social.

3. Mesures

- 1) Negociar amb el Govern de l'Estat el traspàs i l'augment dels recursos destinats a programes d'acollida i integració proporcional al nombre d'emigrants que acull.
- 2) Reclamar al Govern de l'Estat la gestió directa del 0'53% de la quota íntegra d'IRPF dedicat a entitats sense afany de lucre i que quantifiqui l'aportació de la ciutadania de Catalunya a través d'aquest 0'53% destinat a finalitats socials i a avaluar l'aportació que han rebut les diferents entitats catalanes d'aquests fons en els darrers cinc anys.

- 3) Facilitar als ajuntaments els recursos necessaris per tal que en l'àmbit de les polítiques d'acollida, participació i integració disposin dels mitjans materials que calguin per desenvolupar aquesta tasca adequadament.
- 4) Elaboració d'un estudi per realitzar una estimació de:
 - a) El volum de recursos pressupostaris necessaris per tal d'incrementar l'oferta de serveis públics i prestacions no universals (habitatge social, beques, places de 0-3 anys, ajuts de menjador i llibres de text...) de manera que l'accés majoritari de les persones d'origen immigrant en situació de necessitat no vagi en detriment de la població autòctona més desafavorida, que també hi té dret i que hi tenia accés prèviament.
 - b) El cost addicional d'aquests serveis particularitzat pels ajuntaments de Catalunya en base a la seva població immigrada de dret i de fet.
 - c) El cost econòmic per a les diverses administracions que suposa el frau a Hisenda i a la Seguretat Social del treball submergit a Catalunya.
- 5) Millorar la cooperació administrativa de la Generalitat amb els ajuntaments especialment en temes com l'habitatge, formació continuada del personal mediador i educador social i programes de formació ocupacional, sociosanitària i escolarització, per tal de garantir l'eficàcia i l'eficiència dels recursos i el disseny d'estratègies amb garanties de reeixir.
- 6) Orientar la política d'integració a desenvolupar un model equilibrat entre el respecte de les diferents identitats culturals d'origen i l'acceptació del sistema comú de valors socials, culturals i democràtics de Catalunya. En aquest sentit, la integració té una concepció integral: social, cultural-religiosa, cívica i política i es basa en un seguit de drets i deures, que és de fet com un contracte entre immigrant i país d'acollida.
- 7) Implantar la Carta d'Acollida com a instrument per superar les deficiències de la legislació vigent, per tal d'incorporar activament a la nostra societat la població forana. Es tracta de facilitar-los una documentació provisional d'estada i arribar a un pacte a través del qual els siguin reconeguts els seus drets socials (drets d'àmbit laboral, d'assistència jurídica, sanitària, als serveis socials, habitatge, a la participació en els afers municipals, a la instrucció i educació, entre altres) als quals han de respondre amb l'exercici d'uns deures civils, amb l'assistència a uns cursos de formació sobre les normes, lleis, costums i llengua del país d'acollida.
- 8) Garantir l'obligatorietat de la formació continuada i l'ocupacional que inclogui el coneixement dels drets i deures, de l'entorn sociolaboral i de la llengua catalana a:
 - a) Els treballadors i treballadores immigrants que signen el seu primer contracte mitjançant l'establiment d'un conveni entre Generalitat, sindicats i patronal.
 - b) Els treballadors i treballadores temporers a través d'un conveni entre Generalitat i sindicats agraris.
- 8) Crear Oficines d'Acollida per a les persones immigrants en les quals es doni accés a informació i se centralitzi la gestió de les seves primeres necessitats i obligacions.
- 9) Endegar campanyes per tal que la societat catalana conegui la realitat dels països d'origen dels nous immigrants –cultura, geografia, llengua, religió, sistema polític, gastronomia, tradicions, etc.– i faciliti la integració i acollida dels nous immigrants.
- 10) Facilitar l'accés de les persones immigrades a la sanitat pública, complint les normes de funcionament intern, respectant els hàbits culturals i el marc legal, encara que això suposi abandonar pràctiques i costums que són vexatoris i/o constituents de delictes. En especial, es proposa:
 - a) Evitar aquelles pràctiques que atemptin contra la salut de les persones immigrades, especialment aquelles que afecten a les dones.
 - b) Endegar campanyes d'informació i formació sobre diversos temes relacionats amb la salut, considerant de forma especial els problemes específics que plantegin les persones immigrants (salut maternoinfantil, higiene domèstica i alimentària, salut sexual...) abordats des d'una estratègia sanitària integral.

- 11) Garantir a les persones nouvingudes les mateixes condicions laborals que la resta de ciutadania, emparats per les lleis i els convenis laborals. S'ha de d'assegurar la inserció legal en el mercat de treball, i la igualtat d'oportunitats i els drets humans que corresponen a cada persona, lluny d'abusos i de manca de respecte i, per tant, caldrà:
 - a) Fer possible i agilitzar el procés d'obtenció de papers per als immigrants que ja disposen d'ofertes laborals.
 - b) Articular mecanismes per garantir la igualtat d'oportunitats a l'hora de promocionar-se laboralment, amb independència de l'origen del treballador/a.
 - c) Impulsar les actuacions inspectores de l'Administració per controlar l'ocupació clandestina que és font de sobreexplotació econòmica i abusos de tota mena, i sancionar els empresaris que infringeixin la llei.
 - d) Facilitar un model de contractació lleugera per al sector de serveis personals per facilitar l'aflorament d'aquest treball ocult.
- 12) Garantir el dret a l'habitatge social amb igualtat de condicions que la població autòctona per a les persones empadronades i considerades ciutadanes de Catalunya segons el Codi Civil català.
- 13) Evitar al màxim la concentració no temporal de la població no comunitària en guetos urbanístics, de baixa qualitat d'edificació i amb pocs serveis. Així mateix, caldrà potenciar els serveis públics fiscalitzadors d'irregularitats en les condicions del lloguer i d'incompliment de les condicions contractuals i desenvolupadors de plans de rehabilitació de zones urbanes més deteriorades.
- 14) Augmentar els recursos pressupostaris necessaris per tal d'ampliar l'oferta de serveis públics i prestacions no universals (habitatge, beques...) de manera que l'accés de les persones d'origen immigrant en situació de necessitat, no vagi en detriment de la població autòctona més desfavorida, que també hi té dret i que hi tenia accés prèviament.
- 15) Dedicar una atenció especial als i les immigrants menors d'edat, amb els criteris següents:
 - a) Engegar programes de suport al país d'origen per tal d'evitar la migració de menors.
 - b) Garantir que el retorn al país d'origen dels menors amb referents familiars es faci amb totes les garanties.
 - c) Establir un marc normatiu diferenciat en funció de l'edat dels menors immigrants.
 - d) Donar suport a l'acolliment familiar temporal en famílies de la mateixa nacionalitat.
 - e) Afavorir la participació en manifestacions col·lectives de tota mena (esportives, cíviques, lúdiques, festives...).
- 16) Millorar les condicions d'acollida i d'integració de les dones immigrants, amb els següents criteris:
 - a) Proposar que els permisos de treball i de residència siguin independents de l'estat civil, i en permetin la conservació en cas de divorci o separació.
 - b) Incrementar el control i facilitar la regularització del treball de temporada i del servei domèstic.
 - c) Impulsar l'equiparació de les condicions laborals i de cobertura social de les relacions laborals del servei domèstic.
 - d) Promoure l'associacionisme entre les dones immigrants.
 - e) Impulsar la participació social i política de les dones i associacions de dones, en el si del Consell Nacional de Dones de Catalunya.
 - f) Demanar la inclusió de la variable sexe en totes les estadístiques referents a la immigració.
- 17) Garantir els drets i deures culturals de la població immigrada:
 - a) Evitant la concentració d'alumnes nouvinguts en un mateix centre escolar, generalment públic, generada per la concentració de persones immigrades en un mateix barri, incidint en la política d'habitatge i en la informació i orientació a les famílies immigrades abans de la preinscripció escolar, sense que això pressuposi una escolarització fora de zona.
 - b) Combatent amb sancions, i alhora amb formació i diàleg, l'absentisme escolar, especialment de les noies adolescents que són obligades per la seva família a abandonar els estudis abans de l'edat de l'escolarització obligatòria.

- c) Impulsant l'acolliment lingüístic dels adults en català i fomentant l'aprenentatge de la llengua d'acollida entès com un element clau per a la lluita contra el fracàs escolar dels alumnes immigrants i per a una bona integració social.
 - d) Establint partides pressupostàries suplementàries destinades a proporcionar recursos necessaris per garantir l'aprenentatge de la llengua catalana i poder fer una política de normalització lingüística efectiva entre el col·lectiu immigrant.
 - e) Elaborant un pla de sensibilització, destinat a explicar la realitat lingüística entre les persones immigrades i la realitat intercultural a les persones autòctones.
 - f) Promovent en l'àmbit educatiu l'ensenyament de les llengües d'origen de la nova immigració, tot respectant la diversitat i evitant que s'empri com a instrument de polítiques negativament globalitzadores, panestatalistes o panreligioses.
 - g) Potenciant la participació activa de la població immigrada, en aquelles manifestacions col·lectives que contribueixin a la identitat i l'autoreconeixement del conjunt de la ciutadania: parlem d'interculturalitat, i descartem el multiculturalisme, que en realitat permet legitimar les situacions de segregació i desigualtat social.
 - h) Incentivant en col·laboració amb els ajuntaments la participació de les persones immigrades, especialment dels joves, en entitats associatives, incloent-hi les esportives.
- 18) Promoure que la quota de visibilitat de les persones immigrades en els mitjans de comunicació no vagi associada a problemes, sinó que incideixi en persones protagonistes del procés d'integració.
- 19) Preservar la laïcitat de l'àmbit públic, en especial amb les següents mesures:
- a) Garantir que l'educació pública sigui laica. La religió és una opció privada, la democràcia és pública, és el sistema de valors compartits per tota la ciutadania.
 - b) Promoure un acord social per la laïcitat i el pluralisme religiós en la societat catalana mitjançant l'establiment de convenis marc de la Generalitat amb les comunitats religioses que estalviïn les polèmiques entorn de l'emplaçament de mesquites, cementiris, etc. i delimitin els drets i els deures en les pràctiques religioses.
 - c) Reconèixer els líders de les diferents confessions religioses com a interlocutors en temàtiques estrictament religioses: cementiris, mesquites...
 - d) Promoure la catalanitat de les jerarquies religioses.
- 20) Fomentar la participació en entitats i associacions de barri i, en particular:
- a) Explorar mecanismes de participació de les associacions de persones immigrades en la presa de decisions que els afectin a escala municipal, mentre no es concreti el dret a vot de les persones immigrades, que, en tot cas, s'hauria de consultar amb la ciutadania.
 - b) Potenciar les associacions mixtes i no comunitaristes. Les laiques per sobre les religioses.
 - c) Impulsar les associacions com a referent de connexió entre la societat d'acollida i la nouvinguda.
- 21) Garantir l'assistència jurídica a les persones immigrades, en especial, el dret a la tutela jurídica efectiva, i lluitar contra el discurs que fomenta l'equivalència d'immigració igual a delinqüència.

Repte 2. Avançar cap a un món més just

ÀMBIT 1: COOPERACIÓ INTERNACIONAL AL DESENVOLUPAMENT

1. Diagnosi

Dins del context internacional de creixent interdependència en què ens trobem immersos i que s'ha anomenat globalització, la cooperació al desenvolupament ha de passar a ser un eix fonamental de la política. La forma com ho fem depèn en gran mesura de la definició que en fem i dels valors que sustentin el propi concepte de desenvolupament. En els darrers anys, la societat ha demostrat un clar interès i una consciència solidària davant l'estat de precarietat en què viuen homes i dones d'arreu del món.

Davant d'això, el concepte de desenvolupament que proposem reposa sobre els valors d'equitat i llibertat, i ve marcat per la creença que tots els éssers humans tenim dret a una vida digna en la qual tinguem garantides les nostres necessitats bàsiques, entre les quals s'inclouen l'alimentació, l'habitatge, la salut, l'educació i un medi lliure de contaminació, en un nivell de qualitat suficient.

La cooperació al desenvolupament ha de ser un mecanisme de repartiment de la riquesa i un instrument que ens ajudi a enviar i gestionar recursos. Recursos no només econòmics, sinó també tecnològics, element fonamental pel desenvolupament dels països més desfavorits.

En un moment en què el món avança cap a una globalització econòmica i financera, on s'intenta imposar el model neoliberal com a únic possible, és necessari plantejar alternatives basades en un model econòmic solidari, que respecti els drets polítics, econòmics, socials i culturals de tots el pobles.

Dins d'aquest marc, l'actual Llei de cooperació al desenvolupament posa les bases per a una política pròpia de cooperació internacional i ajut humanitari que sigui realment progressista i diferent de les actuacions dutes a terme fins el moment.

El control parlamentari, contemplat a la Llei, n'assegura el debat i la transparència democràtica; els programes marc cal que tinguin el vist i plau i que siguin, doncs, consensuats pel Consell Català de Cooperació. A través del Fons Català de Cooperació s'ha d'establir una relació privilegiada i de coordinació amb els ajuntaments, tot respectant l'autonomia municipal. Així doncs, proposem que el Govern, les ONGD, els sindicats, les universitats, els ajuntaments i d'altres entitats locals treballin en concertació per tal de millorar l'eficiència de la política catalana de cooperació internacional i ajut humanitari.

2. Objectius

- 1) Col·laborar a garantir el dret de tot ésser humà a disposar d'unes condicions de vida dignes que abastin, com a mínim, aquelles necessitats bàsiques.
- 2) Cooperar fermament en l'eradicació de les causes que provoquen l'emigració forçosa de milions de persones especialment les que provenen del subdesenvolupament econòmic i polític.
- 3) Establir una política pròpia de cooperació internacional basada en els principis d'equitat, llibertat i solidaritat i independent dels diversos interessos econòmics.

3. Mesures

- 1) Integrar el conjunt d'instruments de l'ajuda al desenvolupament sota una política coherent i planificada, amb l'elaboració d'un Pla Director dotat d'objectius precisos, de l'adequada

orientació i d'una voluntat estratègica a llarg termini i que mitjançant un eficaç sistema d'avaluació, assegurí el compliment dels objectius marcats.

- 2) Evitar la presència en les decisions sobre l'ajuda al desenvolupament, d'interessos aliens –ja siguin comercials, ja de promoció cultural- als que deurien regir en aquest camp de l'acció pública.
- 3) Establir les línies i objectius, que s'adiguin amb el que són els criteris internacionalment establerts sobre cooperació i ajut al desenvolupament (AOD).
- 4) Augmentar els recursos econòmics que Catalunya aporta a la cooperació internacional al desenvolupament fins a arribar al 0.7% del pressupost ordinari de la Generalitat.
- 5) Establir un programa d'educació pel desenvolupament per tal d'aconseguir una veritable sensibilització de la població davant els problemes globals i potenciar la solidaritat i el suport a la cooperació amb els més necessitats, tant en termes econòmics com amb el treball voluntari, mitjançant la realització de campanyes i iniciatives específiques i de la incorporació d'aquest enfocament a l'educació formal.
- 6) Orientar l'ajuda humanitària cap a una política de prevenció i de reconstrucció centrada en les poblacions afectades per tal d'evitar l'orientació inadequada que segueix actualment l'acció humanitària, que s'ha limitat a fer visible la cooperació en la primera fase de l'emergència, donant crèdits lligats a l'exportació per finançar les feines de reconstrucció, sense una voluntat clara d'anar a les arrels dels problemes.
- 7) Establir com uns dels criteris fonamentals de la Cooperació, el compromís efectiu amb els col·lectius socials més empobrits dels països en els quals s'opera.
- 8) Augmentar els recursos relacionats amb la cobertura de les necessitats bàsiques, actualment molt per sota del 20% de l'ajuda que demanda la comunitat internacional, mitjançant projectes de desenvolupament sostenibles i l'elaboració de plans estratègics d'actuació, que impliquin la participació de les comunitats afectades.
- 9) Afavorir l'enfortiment de la societat civil i dels sistemes democràtics dels països del sud, per tal que puguin liderar, des de la llibertat, el seu propi desenvolupament.
- 10) Crear una estructura d'actuació directa del Govern de la Generalitat en matèria de cooperació internacional, ja que com a política pública necessita un òrgan executor.
- 11) Reforçar del paper dels Consells de Cooperació i reconeixement del paper fonamental que les ONG tenen en la cooperació al desenvolupament.
- 12) Respectar les àrees d'actuació preferents establertes a la Llei Catalana de Cooperació, sens perjudici que el Govern aprovi, amb el consens del Consell Català de Cooperació, les ONGD i les administracions locals i el Parlament de Catalunya, àrees o temàtiques d'actuació prioritàries extraordinàries.
- 13) Fixar al capdamunt del llistat de prioritats en aquesta política, els paràmetres de gènere i la discriminació positiva, el suport als drets humans, a les minories i a la democràcia.
- 14) Treballar en l'àmbit de la prevenció i resolució de conflictes juntament amb els organismes internacionals especialitzats, i afavorir que Barcelona esdevingui la capital mundial de la pau.

3. Un país de llibertats democràtiques plenes: ciutadans amb drets i deures

Volem construir una societat lliure, justa i igualitària, i fer-ho amb una democràcia avançada i de qualitat. Això ha de ser fruit d'una actitud cívica, responsable, compromesa i alhora participativa de tots els catalans i les catalanes.

Els principis que l'Estatut d'Autonomia defineix com a valors superiors de la vida col·lectiva del poble de Catalunya, són "la llibertat, la justícia i la igualtat", i la "voluntat d'avançar per una via de progrés que assegurí una qualitat de vida digna per a tots els qui viuen, resideixen, i treballen a Catalunya". Però al mateix temps l'Estatut no incorpora la necessària relació de drets i deures adaptats als temps que vivim i alhora a la societat que estem construint tots plegats.

Per tant, és del tot necessari que les institucions polítiques catalanes, Generalitat i ajuntaments, provoquin que aquests valors compartits per la societat siguin plenament vigents en l'acció del servei públic. Històricament els catalans i les catalanes hem compartit plenament la defensa dels valors de la nostra vida col·lectiva, exemplificats especialment en la Declaració Universal de Drets Humans.

Hi ha un sentiment generalitzat que la política és sobretot conjuntural, immediatista i, per definició, tot allò que es planteja a llarg termini sembla més una promesa falsa que no pas un projecte polític. La vida política està carregada de tòpics injustos atès que una part important de les decisions polítiques es prenen amb competència tècnica i amb diàleg. L'encert o l'error és ben opinable, però l'actitud política real és molt superior a la imatge que es té del polític i de la política.

La política ha de deixar de ser un espectacle que intueix a ser contemplat per la ciutadania des de la passivitat i ha de convertir-se en un autèntic estímul a la participació. Hom pensa sovint que els poders econòmic, militar i mediàtic acaben tenint l'última paraula en molts dels temes importants que ens afecten i que les persones, els ciutadans, quedem reduïts a la consideració de "consumidors-productors". La política, en aquest marc de crisi de continguts i de credibilitat, s'ha de plantejar el repte de donar resposta a una societat on cada vegada té més sentit considerar-nos persones i ciutadans.

Els ciutadans ens hem de sentir involucrats a participar en la construcció d'aquesta societat. Per això han d'esdevenir conscients dels seus drets i dels seus deures envers el país. Catalunya, com a nació, té el fonament d'un espai públic on drets i deures són dues cares de la mateixa moneda. Tenim drets, però també tenim l'obligació de col·laborar perquè el nostre país els pugui garantir als altres ciutadans. Des de la perspectiva de nació, tot dret significa un deure. En aquest sentit, Catalunya ha de ser una crida política permanent a la participació ciutadana, a la consciència de ciutadania. I per tant, els conceptes drets i deures en una nació sense Estat com la nostra acaben tenint uns components molt clars de convivència i civisme. Convivència perquè volem construir un país per a tots i totes, on només tenim l'opció de trobar-nos-hi bé a través d'un pacte lliurement assumit. I civisme, perquè només a base del compromís amb aquest país, només a base d'assumir que també tenim deures cap a la col·lectivitat podem realment fer realitat aquest país. Per tant, el concepte drets-deures a la nostra nació va absolutament lligat a conceptes que tant s'han treballat des del món associatiu i des de la societat civil del nostre país: civisme i convivència. La nostra força com a nació rau precisament en la força de la seva ciutadania, i aquesta només serà sòlida si es construeix a partir del compromís mutu, i sobre tot de la convivència, el civisme i el respecte.

L'Estatut d'Autonomia de Catalunya no contempla, doncs, els drets i deures necessaris a principi del segle XXI, amb l'horitzó d'una nova societat i d'un país diferent. És per això que en aquest àmbit tenim un doble repte. Per una banda, l'elaboració d'una carta de drets i deures dels ciutadans. En l'àmbit parlamentari, i a instàncies i proposta del President del Parlament de Catalunya, es va treballar una carta de drets i deures. Manifestem el nostre acord amb aquell document que, en el seu apartat més concret de drets i deures, fem nostre, com a element nuclear per poder tenir aquesta carta de drets i deures. Aquesta declaració compromet els qui la subscriuen a treballar en l'elaboració de les polítiques necessàries per al desenvolupament, l'efectivitat i la protecció d'aquests drets i per al compliment d'aquests deures, com a fonament essencial de la cohesió del poble de Catalunya. Així mateix, en el marc del treball de la Comissió de l'Autogovern i de la reforma de l'Estatut, seria interessant considerar la possibilitat

d'incorporar a la nostra carta magna, l'apartat dels drets i deures com a part fonamental d'aquesta.

L'objectiu final de les polítiques de sexualitats és eixamplar les llibertats personals i en el cas concret de gais, lesbianes i bisexuals van dirigides a dos nivells: primer, incidir en el canvi cap a actituds socials positives respecte aquestes formes d'afecte i sexe; i, segon, igualar-los legislativament en drets i deures. La visió social d'estranyesa respecte les homosexualitats és la causa d'un terç dels suïcidis entre adolescents i de la transmissió sexual de la SIDA entre els joves gais. Cal redreçar aquesta situació, a partir dels següents eixos bàsics:

- **LLIBERTAT** per lluitar per l'autoestima que dóna la llibertat enfront l'homofòbia d'alguns grups econòmics i socials, perquè cal ser lliures com a gais, lesbianes o transsexuals i com a poble.
- **IGUALTAT** per tots els nuclis de solidaritat i afecte familiars, gais i lesbianes inclosos, en tot el dret civil català (matrimoni, adopció, successions i benestar social).
- **SEXUALITAT** ja que valorem totes les opcions sexuals perquè com a republicans basem tots els nostres objectius en la dignitat humana, origen del desenvolupament de la personalitat per atènyer la felicitat.

Els valors educatius existents, juntament amb el desconeixement i la mala informació, provoquen que es reforcin els prejudicis de bona part de la societat envers la realitat homosexual. És per això que es fa necessari implicar la comunitat educativa en la tasca per al dret de tots els alumnes a una educació i formació en el respecte a les diverses orientacions sexuals.

La transsexualitat està considerada per l'Organització Mundial de la Salut com una malaltia que afecta la salut de la persona, en representar un trastorn que altera profundament el benestar personal físic, mental i social de la persona. El Parlament Europeu i el Consell d'Europa reconeixen la necessitat que els costos mèdics del procés de canvi de sexe vagin a càrrec de la Seguretat Social. Tanmateix, aquest tipus de tractament quirúrgic, que és força car, està exclòs de les prestacions del Sistema Nacional de Salut.

Cal una intervenció positiva de l'Administració en dos nivells: un el social, en el camp de la informació, la sensibilització i la normalització d'una societat que segueix veient l'homosexualitat amb recels i prejudicis, quan no és amb rebuig; i l'altre, d'ordre psicològic i personal, que pugui prestar atenció i suport a aquelles persones que segueixen vivint amb por i angoixa el reconeixement de la seva opció sexual, la qual cosa pot afectar greument al seu desenvolupament personal, i informació i assessorament als seus familiars.

Manifestem la convicció que el compliment dels drets humans, que inclou el dret a la llibertat religiosa i de culte, propiciarà a Catalunya un diàleg fluid entre les diverses confessions religioses i amb el pensament areligiós o laïcista, per garantir espais de convivència i pluralitat, en el marc del respecte als valors democràtics consagrats en la legalitat vigent i a la resta de drets personals universals. I així mateix, és desitjable que les confessions religioses presents a Catalunya escullin els seus ministres de culte i altres quadres religiosos entre persones nascudes a Catalunya i/o que coneguin la llengua i la cultura pròpia del país, per facilitar la participació dels membres d'aquestes confessions en els mínims comuns de la ciutadania.

És per tot això, que ERC proposa un seguit de mesures per al període 2004-2007, per tal de superar els principals reptes a què Catalunya ha de fer front per tal d'assolir una plenitud de llibertats democràtiques en la nostra societat:

1. Integrar els conceptes de convivència i de civisme en la vida pública catalana: mitjançant l'establiment d'una carta de drets i deures dels ciutadans i les ciutadanes de Catalunya, a aprovar amb rang de llei al Parlament de Catalunya.
2. Promoure la llibertat d'opció sexual: impulsant un canvi d'actituds socials vers l'homosexualitat i la transsexualitat; normalitzant la presència de continguts gais, lèsbics i transsexuals als mitjans de comunicació i fomentant la igualtat legislativa de tothom amb independència de la seva opció sexual.

3. Garantir la llibertat de creences i de culte: tenint en compte que aquesta ha de ser compatible amb el respecte als valors democràtics i a la laïcitat de la nostra societat.

Repte 1. Integrar els conceptes de convivència i de civisme en la vida pública catalana

1. Objectius

- 1) Definir un marc clar de drets i deures dels ciutadans i les ciutadanes de Catalunya en la seva dimensió cívica.

2. Mesures

Elaborar i aprovar al Parlament de Catalunya una carta de drets i deures dels ciutadans, amb rang de llei, amb els següents continguts bàsics:

- 1) Tothom té el DRET reconegut i protegit en el marc de l'ordenament jurídic vigent i d'acord amb l'article 8 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya:
 - a) A la vida, a la dignitat humana, a la integritat física i moral, i a establir voluntats anticipades sobre la pròpia salut, per als moments en què no estigui en condicions d'expressar-les o d'entendre la informació sanitària que li afecti.
 - b) A la llibertat personal, a la seguretat i a l'obtenció de socors, quan la vida estigui en perill. Tota la persona privada de llibertat ha d'ésser tractada amb el respecte inherent a la dignitat humana.
 - c) A la llibertat de consciència, la religiosa, d'opinió, d'expressió, de càtedra, de reunió pacífica i d'associació.
 - d) A l'honor, a la intimitat personal i familiar, en qualsevol de les seves modalitats, al respecte a la seva vida privada, a la seva reputació i a la protecció de les dades de caràcter personal.
 - e) Al reconeixement i a l'exercici, en condicions d'igualtat, dels drets i les llibertats de la persona, sense distinció, exclusió, o preferència per raó de naixença, d'origen ètnic, de sexe, d'orientació sexual, d'estat civil, d'edat, de religió, de conviccions polítiques, de condició social o de discapacitat.
 - f) A participar en els afers públics i de l'administració, a l'audiència prèvia en les decisions públiques que li afecten, a l'accés a la documentació pública que sigui de la seva incumbència, a exercir la petició individual o col·lectiva, i a la iniciativa legislativa popular.
 - g) Tots els infants i els menors tenen dret a la protecció, seguretat i cura per part dels seus pares, dels tutors o dels seus responsables. Les institucions públiques han de garantir la protecció dels infants i dels menors en defecte dels pares, dels tutors o dels responsables.
- 2) Tothom té el DRET de participar individualment i associativament en els àmbits cívics, socials, culturals, econòmics, lúdics i polítics de la societat catalana i el DEURE CÍVIC de contribuir, en el camp de les seves pròpies responsabilitats, a la construcció de Catalunya com a societat democràtica avançada on es respectin els valors de la llibertat, la justícia, la igualtat i el pluralisme.
- 3) Tothom té el DRET a rebre les prestacions públiques que li corresponen en condicions d'igualtat i el DEURE de contribuir al sosteniment de les despeses públiques d'acord amb un sistema tributari just.
- 4) Tothom té el DRET a integrar-se a la societat catalana sense discriminacions i amb igualtat de condicions, especialment en referència als discapacitats, als infants i menors, a les persones grans i el DEURE CÍVIC d'actuar contra tota exclusió social i les seves causes, per fer de Catalunya un poble cohesionat.
- 5) Els nousvinguts que volen arrelar a Catalunya tenen el DRET de trobar una societat d'acollida a la qual integrar-se i uns serveis públics i unes condicions laborals pròpies de tot ciutadà, i el DEURE d'acomplir els requeriments legals corresponents, i el DEURE CÍVIC de respectar els valors culturals de Catalunya i d'assumir els compromisos propis de tot ciutadà envers la societat catalana.

- 6) Tothom té el DRET a accedir a les condicions que permetin desenvolupar el propi projecte familiar, des del pluralisme de les seves modalitats i el DEURE CÍVIC d'ajudar a fer efectives aquestes condicions i de respectar els valors de la família en cadascuna de les seves formes.
- 7) Tothom té DRET a accedir als serveis d'atenció a la salut de qualitat i el DEURE CÍVIC de tenir cura de la pròpia salut, de la dels propers i la de tots els ciutadans.
- 8) Els ciutadans i les ciutadanes de Catalunya tenen DRET a una regulació en l'àmbit familiar, patrimonial i successòria, basada en el Dret Civil Català -la seva tradició i les adaptacions i innovacions derivades de les noves exigències de la societat en el marc de l'ordenament jurídic vigent- i el DEURE CÍVIC d'invocar el Dret Civil Català com a dret propi de Catalunya d'aplicació preferent a qualsevol altra.
- 9) Tothom té el DRET a gaudir del patrimoni natural de Catalunya i el DEURE CÍVIC de conservar-lo i respectar-lo en totes les activitats que hi incideixen.
- 10) Tothom té el DRET a accedir al patrimoni cultural català i a les condicions que permetin a les persones un permanent progrés cultural i el DEURE CÍVIC de conservar i desenvolupar el propi patrimoni cultural i de respectar el pluralisme ideològic i cultural de la nostra societat, per tal que a Catalunya la cultura sigui signe fonamental d'identificació de la nostra personalitat col·lectiva.
- 11) Tothom té el DRET a accedir al ple coneixement de la llengua catalana, pròpia de Catalunya, i a poder usar lliurement la llengua catalana i la castellana en el marc del sistema de doble oficialitat lingüística, així com l'aranès a la Vall d'Aran, tal com estableix l'Estatut d'Autonomia, i el DEURE CÍVIC de promoure el català com a llengua pròpia de Catalunya i a garantir el respecte, la protecció i l'ús del castellà, de tal manera que la llengua catalana sigui element d'integració i que a Catalunya la convivència de les diverses llengües sigui un factor enriquidor de cultura, de comunicació i de projecció exterior.
- 12) Tothom té el DRET a rebre informació veraç, qualsevol que sigui el suport tecnològic, i a accedir a un sistema de comunicació basat en els principis d'objectivitat, veracitat i imparcialitat de les informacions, i el DEURE CÍVIC de respectar la pluralitat política, ideològica i social, la llibertat d'opinió i la dignitat i la intimitat de les persones.
- 13) Tothom té el DRET d'accedir a un sistema educatiu de qualitat en la formació humana i tècnica, i orientat a la difusió dels valors socials que fonamenten la convivència democràtica, i el DEURE CÍVIC de participar en l'educació dels membres de la pròpia família en el marc de la comunitat educativa formada per alumnes, mestres i família.
- 14) Tothom té el DRET d'accedir a tots els nivells d'una formació adequada a les seves condicions personals, així com a la formació permanent i a l'accés a les noves tecnologies, i el DEURE CÍVIC d'aplicar els coneixements obtinguts per a la millora de la societat.
- 15) Tothom té el DRET a accedir a un treball professionalment digne, amb condicions retributives i de seguretat no discriminatoris per raó de gènere o de procedència, i el DEURE CÍVIC d'exercir-lo amb competència i responsabilitat.
- 16) Tothom té el DRET a disposar d'informació rigorosa en matèria de comerç, consum i serveis als consumidors, i el DEURE CÍVIC de garantir els drets de consumidors i usuaris a la informació sobre els productes i serveis al seu abast.
- 17) Tothom té el DRET a l'exercici lliure de l'acció sindical i patronal, a negociar i celebrar convenis col·lectius i, en cas de conflicte d'interessos, a emprendre accions col·lectives en defensa dels seus interessos, inclosa la vaga, i el DEURE CÍVIC d'exercir-lo en el marc del diàleg social, responsable i solidari.
- 18) Tothom té el DRET a accedir als serveis públics d'ocupació i de formació ocupacional, especialment els que tenen dificultats per obtenir un lloc de treball, com els joves i les dones, i el DEURE CÍVIC de cercar treball i la formació ocupacional adequada, així com el deure de promoure la creació de llocs de treball els qui ho tenen al seu abast.

- 19) Tothom té el DRET a accedir a un habitatge digne i el DEURE CÍVIC de suprimir els obstacles que dificulten o impossibiliten la realització d'actuacions públiques i privades orientades a facilitar l'efectivitat d'aquest dret, així com de fer un bon ús dels espais públics al servei de la col·lectivitat.
- 20) Tothom té el DRET a accedir, amb igualtat d'oportunitats, a les condicions que permetin el ple desenvolupament de la iniciativa personal i col·lectiva en el camp socioeconòmic, i en la creació, consolidació, creixement i projecció d'empreses, i el DEURE CÍVIC d'estimular aquest esperit d'iniciativa i de recerca de major eficiència de les empreses, amb criteris de justícia social i de sostenibilitat ecològica.
- 21) Tothom té el DRET a promoure iniciatives solidàries envers els grups socials més desvalguts de la nostra societat i envers els pobles del món especialment perjudicats per les desigualtats i les injustícies dels intercanvis internacionals, i el DEURE CÍVIC de cooperar amb aquestes iniciatives en funció de les pròpies possibilitats.

Repte 3. Promoure la llibertat d'opció sexual

ÀMBIT 1: ACTITUDS SOCIALS VERS L'HOMOSEXUALITAT I LA TRANSSEXUALITAT

1. Objectius

- 1) Impulsar el canvi cap a actituds socials positives respecte a l'homosexualitat i la transsexualitat.
- 2) Normalitzar la presència de continguts gais, lèsbics i transsexuals als mitjans de comunicació.

2. Mesures

- 1) Introduir en els programes escolars dins l'educació de la sexualitat l'educació de les orientacions sexuals i contra l'homofòbia.
- 2) Introduir en els cursos de postdoctorat a les universitats els estudis gais i lèsbics, per docents formats en estudis culturals.
- 3) Vetllar perquè en tots els materials didàctics adreçats a infants i adolescents no es produeixi cap tipus de discriminació per raó d'orientació sexual.
- 4) Promoure en els mitjans de comunicació públics i privats programes d'educació per a la igualtat en sexualitats.
- 5) Vetllar per tal que continguts gais i lèsbics siguin tractats amb correcció.
- 6) Elaborar i difondre campanyes específiques de sensibilització en el respecte a la normalitat de l'opció homosexual i en defensa dels seus drets.
- 7) D'acord amb la missió de servei públic que té encomanda la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió, incloure en la programació dels mitjans que en depenen espais dedicats a la comunitat gai, lèsbica i transsexual per difondre les seves activitats i problemàtiques.

ÀMBIT 2. REFORMES LEGISLATIVES

1. Objectius

- 1) Fomentar la igualtat legislativa en drets i deures de gais, lesbianes i transsexuals.
- 2) Evitar la discriminació en els diversos àmbits de la vida.

2. Mesures

- 1) Reformar la Llei d'unions estables de parella (1998), segons les recomanacions de la Unió Europea, així com modificar el codi civil per tal que reconegui el dret a contraure matrimoni entre dues persones del mateix sexe.
- 2) Integrar la Llei d'Unions Estables de Parella al si del Codi de Família per tal que el contingut de la Llei esdevingui un Títol nou del Codi de Família.
- 3) Qualificar de "família" les unions estables de parella, per tal d'estendre a aquestes unions la protecció social, econòmica i jurídica que els poders públics han d'assegurar a tota família.

- 4) Equiparar la situació jurídica dels membres d'una unió estable de parella a la dels cònjuges.
- 5) Adequar la legislació catalana a la Resolució A3-0028724 sobre la Igualtat de Drets dels Homosexuals i de les Lesbianes en la Comunitat Europea, del 8 de febrer de 1994 i l'article 13 del Tractat d'Amsterdam que preveu garantir els plens drets i beneficis del matrimoni, així com posar fi a tota restricció dels drets de les lesbianes i dels homosexuals a ser pares, a adoptar i a criar fills.
- 6) Respectar la llibertat de les parelles heterosexuales a constituir o no una unió estable de parella amb efectes jurídics, de tal forma que només sigui la voluntat lliure i expressa dels membres de la parella, com succeeix amb les parelles homosexuals, i no la decisió imperativa de la llei la que provoqui l'accés de la parella al règim jurídic de la Llei d'Unions Estables de Parella.
- 7) Estendre els efectes i drets successoris reconeguts a les unions homosexuals a favor també de les unions heterosexuales, tot creant així una única regulació de les unions estables.
- 8) Garantir la seguretat jurídica als membres d'una unió estable així com a favor de terceres persones, tot establint un registre administratiu interconnectat o central d'unions estables, d'àmbit català, mentre el Congrés i el Senat no donin cabuda a les unions estables de parella, en la llei del Registre civil.
- 9) Desenvolupar processalment tota la legislació familiar catalana per tal de millorar l'efectivitat i la seva aplicació.
- 10) Fer ús de la via del 150.2 de la Constitució (Llei orgànica de transferències de matèries de titularitat exclusiva de l'Estat) per tal de transferir al Parlament de Catalunya, entre d'altres matèries, la regulació parcial del matrimoni (149.1.8. CE).
- 11) Legislar la mateixa proposta sobre IRPF i impost de successions i donacions que la resta de les famílies.
- 12) Igualar l'edat de parella entre matrimoni i unions estables per als menors emancipats.
- 13) Modificar el Codi Civil per tal de permetre el matrimoni entre persones del mateix sexe.
- 14) Perseguir l'homofòbia a instàncies de l'administració de la Generalitat.
- 15) Crear una Comissió d'estudi de la situació en l'àmbit laboral i educatiu dels gais i les lesbianes, el dictamen de la qual sigui vinculant pel Govern.
- 16) Posar en funcionament mecanismes d'informació, atenció i assessorament a gais i lesbianes i als seus familiars en col·laboració amb les entitats municipalistes.
- 17) Emprendre accions per evitar qualsevol tipus de discriminació per motiu d'orientació sexual en el lloc de treball juntament amb els agents socials.
- 18) Donar suport per part del Govern a les associacions de gais, lesbianes i transsexuals.

ÀMBIT 3: ATENCIÓ SANITÀRIA

1. Objectius

- 1) Adaptar l'atenció sanitària a les necessitats dels gais, lesbianes i transsexuals.
- 2) Educar, conscienciar i prevenir la Sida.

- 3) Sensibilitzar la comunitat per evitar situacions de discriminació de les persones infectades i afectades per la Sida.

2. Mesures

- 1) Realitzar campanyes constants i genèriques de solidaritat, educació i prevenció de la Sida.
- 2) Introduir en els programes d'educació escolar, l'educació sexual i informació clara sobre la Sida, tenint en compte l'ecologia sexual de nostra població.
- 3) Realitzar programes intensius per a personal sanitari amb informació sobre la SIDA i l'accés a teràpies de xoc (primeres 48 hores) a tots els hospitals de l'ICS, a més d'incorporar continguts antihomofòbics.
- 4) Multiplicar les campanyes sectorials amb col·laboració amb els agents socials, amb la supervisió del destí final i amb especial èmfasi en les campanyes d'usuaris de drogues intravenoses i en els adolescents.
- 5) Redefinir el Pla de Sida, amb la participació i l'opinió vinculant de tots els hospitals i agents socials implicats.
- 6) Reformar o/i redefinir les bases de llicències o/i reglaments d'activitats perquè els locals o serveis de consum sexual i/o prostitució hagin de proporcionar de franc condons i lubricants amb l'entrada o consumició.
- 7) Garantir l'accés real al trasplantament d'òrgans per a les persones portadores del VIH.
- 8) Respectar la confidencialitat de les persones portadores del VIH.
- 9) Aprofundir dins una política de farmacopea de genèrics.
- 10) Donar resposta a través de l'ICS al tractament psicològic, endocrinològic i quirúrgic pel canvi de sexe a través de protocol mèdic.
- 11) Impulsar la Llei de reassignació de gènere que es va aprovar sense el protocol mèdic i assignar-li dotació pressupostària.
- 12) Subministrar formació sobre la transsexualitat als professionals sanitaris.
- 13) Promoure l'establiment per part del Govern espanyol d'un procediment específic i àgil per a la declaració de canvi de sexe d'una persona al Registre Civil, paral·lel al procés de reassignació sexual.

Repte 3. Garantir la llibertat de creences i de culte

1. Objectius

Fomentar el diàleg, el coneixement i el respecte mutu entre administracions i persones immigrades i autòctones com a base perquè es coneguin i es compleixin els drets i deures establerts legalment i les normes vigents en matèria religiosa.

Garantir el respecte a la laïcitat: la seva defensa i la seva aplicació és un requisit imprescindible per a la convivència civil i la nostra qualitat de vida democràtica.

2. Mesures

- 1) Evitar comportaments intolerants, integristes, masclistes, reaccionaris o antidemocràtics d'alguns líders religiosos des de la concepció de respecte a la diferència.
- 2) Promoure un pacte per a la laïcitat amb les confessions religioses mitjançant:
 - a) L'establiment, en el transcurs d'un any, de convenis marc de la Generalitat amb les principals comunitats religioses amb les quals no està establert, especialment la israelita i la islàmica, que desenvolupin els acords de cooperació signats per l'Estat espanyol. I fixi els drets a la llibertat religiosa a Catalunya i els seus límits, situats allà on comencen els drets universals de la persona i el respecte als valors majoritaris de la societat catalana.
 - b) L'establiment d'un acord marc amb les entitats municipalistes per tal de salvaguardar el dret a l'obertura de locals de culte i el dret a l'enterrament segons les pròpies creences, sempre i quan no comporti solucions segregacionistes.
 - c) L'establiment de l'àmbit dels drets i els deures en l'actuació de l'administració i de les diferents confessions pel que fa a:
 - i) L'assistència religiosa en centres penitenciaris, hospitalaris..., la col·laboració en activitats de beneficència, el control sanitari dels productes amb denominació *halal* o *casher*.
 - ii) La promoció del patrimoni històric, artístic i cultural.
 - iii) El reconeixement dels ministres de culte.
 - iv) Les festivitats laborals d'origen religiós.
- 3) Garantir la laïcitat de l'Escola, així com l'ensenyament de la cultura religiosa, mitjançant:
 - a) El desenvolupament de la normativa estatal sobre ensenyament de la religió en el sentit de promoure l'ensenyament de la cultura religiosa i del pensament no religiós com a crèdit comú generalitzat en l'ESO.
 - b) La promoció del consens, entre els representants de les confessions, de les associacions de pares i dels sindicats d'ensenyament, sobre el currículum de l'àrea de cultura religiosa en aquesta línia.
 - c) L'elaboració per part de la Generalitat, amb la col·laboració d'experts i representants de confessions religioses i pensament laic, del currículum de crèdit de cultura religiosa, i la posada en marxa dels mecanismes d'incorporació del professorat que l'haurà d'impartir.
 - d) El reciclatge de l'actual professorat de religió per desenvolupar l'ensenyament de la cultura religiosa.
 - e) La facilitació de l'ensenyament religiós, pròpiament catequístic, en horaris variables o extraescolars.
 - f) L'acord entre confessions sobre la idoneïtat dels responsables d'ensenyament catequístic en horaris extraescolars.
- 4) Augmentar l'autogovern en l'àmbit de la política religiosa:
 - a) Establir negociacions amb el Govern de l'Estat per tal de transferir a la Generalitat la competència per registrar confessions religioses presents a Catalunya.
 - b) En el marc de les actuals negociacions pel nou model de finançament, incorporar el traspàs a la Generalitat del 0,53% de l'IRPF destinat a finalitats solidàries.

- c) Publicar les xifres del dèficit fiscal que es produeix en el tram del 0,53% de l'IRPF en detriment de les entitats religioses i solidàries catalanes.
 - d) Negociar mecanismes de compensació financera per part de l'Estat a la Generalitat, per fer front a les despeses derivades dels acords de cooperació Estat-confessions que ha d'aplicar l'administració autonòmica.
 - e) Impulsar la participació de la Generalitat en el Consejo Asesor de Libertad Religiosa i en les comissions mixtes Estat-confessions.
- 5) Promoure la catalanitat de les jerarquies religioses:
- a) Fomentant el diàleg interreligiós, i evitant les ingerències polítiques d'estats no democràtics i amb vocació teocràtica, especialment sobre els encarregats del culte i l'endoctrinament.
 - b) Impulsant l'aparició d'interlocutors vàlids representatius a Catalunya de cadascuna de les principals confessions religioses i agrupacions de pensament no religiós.
 - c) Facilitant l'aprenentatge del català i de la cultura catalana a aquells ministres de culte o quadres religiosos de totes les confessions que ho necessitin.
 - d) Vetllar pel compliment de la Llei de política lingüística pel que fa a publicacions, retolacions, publicitat confessional, que al menys ha d'emprar la llengua pròpia de Catalunya.
 - e) Promoure el consens social que valori l'herència cristiana com a patrimoni històric de Catalunya i en respecti els seus signes externs, i valori el paper que fins a finals de l'Edat Mitjana tingueren les confessions islàmica i jueva.
- 6) Impulsar els organismes especialitzats en política interconfessional i dret eclesiàstic a través de:
- a) La potenciació de les responsabilitats i activitats de la Secretaria de Relacions amb les Confessions Religioses.
 - b) La creació de la Comissió Assessora de Llibertat Religiosa de Catalunya que esdevingui un espai interreligiós de diàleg permanent que pugui emetre dictàmens sobre acords i desplegament d'acords, que incorpori experts i representants de les confessions religioses i pensament laic.
 - c) Elaborar en el termini d'un any un estudi sobre les potencialitats de desplegament de les competències estatutàries en matèria de gestió del pluralisme religiós, amb dades comparades.

4. Un país amb identitat

Repte 1. Recuperar el català com a llengua pròpia del país i com a llengua comuna dels catalans: una nova política lingüística

La situació sociolingüística que viu el nostre país fa que la política lingüística tingui especial rellevància. D'una banda, el català està en contacte amb dues llengües, l'espanyol i el francès a la Catalunya Nord, que disposen d'unes mesures proteccionistes molt superiors a les que té el català, amb la qual cosa, juntament amb una imposició ja històrica, la llengua del país continua estant minoritzada al seu territori. Fruit d'aquesta situació existeix una relació asimètrica entre el català i l'espanyol i el francès que ha convertit el català en una llengua subsidiària o llengua dominada en relació amb l'espanyol i el francès.

Catalunya, malgrat els vint-i-cinc anys de democràcia i els vint-dos de govern de CiU, aquesta situació no s'ha arreglat; de fet la situació de la llengua catalana és precària i cal fer-hi especial esment perquè la llengua és un dels pilars de la Nació catalana i ERC com a partit nacional ha de retornar-li el paper que li pertoca.

Cal distingir dos àmbits: coneixement i ús. Pel que fa al primer, tot i que no es troba en la mateixa situació que la llengua espanyola, sí que podem dir que el coneixement del català ha experimentat un notable augment en els darrers anys i que aquesta situació es manté. En canvi estem arribant a una situació perillosa pel que fa a l'ús social del català, que ha experimentat una notable davallada en tots els àmbits: social, econòmic, cultural, tecnològic i de relació.

Si a això hi afegim que la política lingüística ha estat la gran absent de l'últim govern Pujol que ha dimitit de legislar i de governar en aquest camp des que es va retirar el Decret de Cinema, que tampoc no ha pres cap mesura per capgirar aquesta situació, que tenim una Llei de Política Lingüística que no serveix per a res, que és, sens dubte, la Llei més inútil aprovada pel Parlament de Catalunya, ens adonarem que hem de fer com a partit un gran esforç per recuperar el temps perdut per l'actual govern, si volem que el català esdevingui la llengua del país i no la llengua subsidiària en la qual s'ha convertit.

La disponibilitat lingüística en català a Catalunya no està assegurada ni garantida. Per això, caldria establir les mesures necessàries per tal que totes les persones que hagin d'atendre al públic (i també tot el funcionariat, independentment de l'administració pública a què pertanyi) pugin atendre i escriure en les dues llengües oficials de Catalunya. Cap funcionari, doncs, no podrà al·legar desconeixement d'una de les dues llengües oficials de Catalunya en l'execució de les seves tasques. De tota manera caldria exigir el criteri de disponibilitat lingüística a tots els funcionaris dels diferents cossos que en un futur haguessin d'exercir a Catalunya.

Els consumidors catalans tenim dret a poder comprar els productes etiquetats en la nostra llengua i a rebre els serveis que paguem també en català, especialment pel que fa als serveis telemàtics o telefònics, de manera que qualsevol empresa que operi a Catalunya, independentment d'on tingui ubicats els serveis, hauria de disposar d'empleats que coneguin les dues llengües oficials en nombre suficient per atendre les demandes de la ciutadania de Catalunya.

El català, com a llengua moderna, ha de pujar al tren de les noves TIC. El català ha de ser present en totes aquestes tecnologies perquè ser-hi present és sinònim d'utilitat, de prestigi i de modernitat. Llevat de l'àmbit d'Internet, on el català hi té un ús relativament important, a la resta de TIC el dèficit és altíssim.

El coneixement de la llengua del país d'acollida és un dret bàsic dels immigrants que s'ha de garantir de la mateixa manera que es garanteix el dret a la sanitat o a l'ensenyament, ja que el coneixement de la llengua desenvolupa una funció bàsica en tot el procés d'integració dels immigrants. En aquest sentit el Govern de Catalunya ha de garantir i facilitar l'aprenentatge de la llengua del país a les persones nouvingudes. Aprendre la llengua és, a més d'un element d'integració de primer ordre, una eina imprescindible per assolir la igualtat d'oportunitats. Al mateix temps, però, considerem irrenunciable el respecte i el foment del coneixement de les llengües de la immigració que arriba a Catalunya.

La situació amb què es troba la llengua en aquests moments requereix un tractament des de l'Administració especial i no pot dependre d'una direcció general d'un determinat departament; com a matèria transversal i instrumental cal que depengui del màxim nivell de la Generalitat. Cal crear, doncs, una secretaria de Política Lingüística que depengui de Presidència, encarregada d'elaborar, conjuntament amb la resta de conselleries, un pla interdepartamental de política lingüística, dotat amb els suficients recursos pressupostaris, i que tingui entre les seves prioritats la modificació de l'actual Llei 1/1998 de Política Lingüística i l'aplicació immediata de la nova llei.

El futur del nostre país va molt lligat als esdeveniments d'Europa: la Constitució europea pot ajudar-nos a aconseguir els nostres objectius com a nació lliure i sobirana. Per això hem de començar a pensar en Europa com una entitat nacional i no com un afer internacional. Al cap i a la fi tenim una història comuna i uns projectes de futur comuns; ara hi compartim economia i moneda i també hi compartim els projectes polítics. En aquest marc i, ara com ara, el català és una llengua parlada per moltes més persones que la població d'altres Estats que aviat ingressaran a la Unió Europea. Dels 15 Estats actuals, 5 tenen menys habitants que Catalunya (Dinamarca, Irlanda, Luxemburg...) i dels 12 nous que s'hi incorporaran, només 2 són més grans (Polònia i Romania). L'única raó per la qual el català no és llengua d'Europa és perquè no té Estat. L'Europa del futur, doncs, està formada per Estats i no per les necessitats de les persones o de les comunitats nacionals. Creiem que ha de prevaler el dret de les persones i dels pobles. Si hem de ser europeus, el català ha de ser a Europa, i si no tenim aquest reconeixement vol dir que no podem ser europeus. Mentre no tinguem un Estat propi, l'Estat espanyol és el responsable de demanar la presència del català a la Unió Europea.

ÀMBIT 1: NOVA LLEI DE POLÍTICA LINGÜÍSTICA

1. Objectius

- 1) Garantir el dret de totes les persones a ser ateses i correspostes en la llengua oficial que desitgin.
- 2) Assegurar la disponibilitat lingüística en tots els productes i serveis que es comercialitzen o presten a Catalunya.
- 3) Impulsar la presència i l'ús social del català.

2. Mesures

- 1) Incloure els canvis legislatius necessaris per garantir la disponibilitat lingüística en català en totes les activitats d'atenció al públic, siguin públiques o privades.
- 2) Promoure la major i millor capacitat lingüística dels funcionaris de les administracions públiques, en especial en aquells llocs de treball que tinguin entre les seves funcions l'atenció directa al públic.
- 3) Establir amb claredat els usos lingüístics en actes públics protocolaris, tant d'àmbit nacional com estatal, de manera que l'ús del català quedi garantit.
- 4) Garantir el compliment dels articles 12 a 17 de la Llei de Política Lingüística, referits a: L'Administració de l'Estat, les actuacions judicials, els documents públics, els documents civils i mercantils, els convenis de treball i els registres públics.
- 5) Garantir el compliment dels articles 31 de la Llei 1/1998, referent a l'ús del català en les empreses de servei públic: trens, aeroports, etc. tant en plafons informatius, com en la megafonia, bitllets etc. I de l'article 32 referent a l'atenció al públic.
- 6) Modificar la Llei de Política Lingüística per tal que:
 - a) Totes les pel·lícules emeses en cinemes catalans que s'hagin doblat a l'espanyol també hauran d'estar doblades al català. Com a mínim, un 50% de les còpies

- distribuïdes a Catalunya seran en versió catalana. A més, les còpies en català es projectaran com a mínim a la meitat de les sales existents a Catalunya i el nombre total de butaques de les sales on es projecti la versió catalana també serà, com a mínim, la meitat del total de butaques existents a tot Catalunya.
- b) Tota pel·lícula doblada al català que s'editi en DVD i es comercialitzi a Catalunya durà incorporada la versió catalana.
 - c) Tots els jocs d'ordinadors i videojocs tinguin la versió en llengua catalana.
- 7) Incrementar la presència del català en els mitjans de comunicació, mitjançant:
 - a) L'obligatorietat de que totes les plataformes digitals prevegin la presència de cadenes en català i d'hores de presència de la llengua catalana.
 - b) La realització d'un control lingüístic efectiu en les concessions de noves llicències de radiodifusió.
 - c) La presència mínima d'un 25% de música en català en la programació de les ràdios.
 - d) L'increment de l'ús de la llengua catalana en les emissores de ràdio i de televisió locals.
 - 8) Implantar el programari lliure a les administracions on ERC sigui present i difondre entre la població els avantatges d'aquesta opció.
 - 9) Establir l'obligatorietat pels venedors de programes informàtics de disposar de versions en català o bé que el català sigui una opció més incorporada dins el programa.
 - 10) Vetllar perquè el català continuï present en l'àmbit d'Internet i promoure que les pàgines web de les empreses, organitzacions i institucions i també els portals d'Internet siguin, també, en català.
 - 11) Establir normativament la disponibilitat de l'opció de català en la telefonia, tant pel que fa als menús dels aparells de telefonia mòbil que es venen a Catalunya, com pel que fa als serveis d'atenció al públic, missatges preenregistrats i en pantalla que utilitzen els operadors de telefonia fixa i mòbil.
 - 12) Establir l'obligatorietat de la retolació en català (rètols de botigues, cinemes, hipermercats, establiments culturals, etc.), per tal de garantir que tots els rètols d'establiments públics o oberts al públic tinguin versió catalana, sens perjudici que també tinguin versió en una altra llengua.
 - 13) Desplegar l'article 34 de la Llei 1/1998 referent a la informació a persones consumidores i usuàries, d'acord amb l'article 27 de la Llei 3/1993 de l'Estatut del Consumidor per garantir la presència del català en l'etiquetatge, els prospectes, els manuals d'instruccions, etc. dels productes que es venen a Catalunya i també d'acord amb el Decret 317/1994, pel qual s'estableixen normes sobre l'ordenació i la classificació dels establiments de restauració.
 - 14) Potenciar l'ús oral del català a les escoles d'acord amb la legislació del Departament d'Ensenyament.
 - 15) Potenciar l'ensenyament de llengües a l'escola primària i secundària com a mesura per garantir la interculturalitat.
 - 16) Garantir l'ensenyament del català en l'educació d'adults i la formació contínua.
 - 17) Legislar perquè el professor/a manifesti en quina llengua fa la classe i així els estudiants, sigui quina sigui la seva procedència, sabran abans de matricular-se en quina llengua es fa aquella classe i podran decidir si els interessa, tot informant-los que no es canviarà de llengua.
 - 18) Potenciar l'edició de manuals universitaris en català.
 - 19) Crear una Oficina de Drets Lingüístics (ODL) per tal que la ciutadania de Catalunya pugui vehicular les seves queixes quan consideri que han estat vulnerats els seus drets en qualsevol àmbit o situació, i així poder posar-hi remei.

ÀMBIT 2: ADMINISTRACIÓ LINGÜÍSTICA

1. Objectius

- 1) Prestigiar la llengua mitjançant accions decidides des de l'àmbit públic.
- 2) Impulsar la presència i l'ús social del català.

2. Mesures

- 1) Crear una Secretaria de Política Lingüística, adscrita a Presidència, la qual dissenyarà i executarà, amb els recursos econòmics necessaris, el programa interdepartamental de Política Lingüística, el qual es desplegarà mitjançant:
 - a) Els programes de normalització lingüística que poden ser canalitzats a través de les diverses conselleries mitjançant convenis.
 - b) Els programes genèrics i les campanyes per estendre l'ús social del català.
 - c) El suport a entitats, organitzacions i empreses que treballen per la llengua.
- 2) Potenciar les indústries editorials i de lleure i la cultura de l'oci per als joves en català.
- 3) Impulsar la creació referents culturals, sobretot, entre els joves a través dels mitjans de comunicació: ràdio i televisió.
- 4) Elaborar estratègies per reforçar l'ús social del català.

ÀMBIT 3: INTEGRACIÓ I COHESIÓ SOCIAL

1. Objectius

- 1) Garantir el dret bàsic de les persones nouvingudes a conèixer el català, assegurant així la igualtat d'oportunitats.
- 2) Consolidar el paper del català com a eina d'integració i cohesió social.

2. Mesures

- 1) Crear un protocol d'acolliment lingüístic dels immigrants on intervinguin la Secretaria de Política Lingüística, la Secretaria d'Immigració, els Departaments de Benestar i Família, Ensenyament, Justícia, sindicats, el Consorci per a la Normalització Lingüística i les organitzacions i ONG que intervenen en el procés d'acollida.
- 2) Garantir que les organitzacions i ONG que rebin fons públics amb aquesta finalitat, organitzaran l'acollida lingüística de les persones immigrades en català.
- 3) Establir partides pressupostàries suplementàries destinades a proporcionar els recursos necessaris per a garantir l'aprenentatge de la llengua catalana i poder fer una política de normalització lingüística efectiva entre el col·lectiu immigrant.
- 4) Elaborar un pla de sensibilització, destinat a explicar la realitat lingüística entre les persones immigrades.
- 5) Promoure l'aprenentatge del català, mitjançant plans de formació suficients destinats i adaptats a les persones nouvingudes.

- 6) Fomentar l'ensenyament de les llengües d'origen de la immigració per tal de de respectar la diversitat i no ser instrument de polítiques negativament globalitzadores, panestatalistes o panreligioses.
- 7) Modificar les funcions del Consorci de Normalització Lingüística amb més dotació pressupostària i amb l'adequació a la realitat social i econòmica de les seves activitats docents, de suport a empreses i institucions d'àmbit sociolingüístic en general, que també inclogui les funcions d'acollida lingüística dels immigrants, aprofitant els centres que hi ha arreu de Catalunya per tal que també funcionin com a centres d'acollida lingüística dels immigrants on s'ofereixen classes gratuïtes de català, per a persones més grans de 16 anys.

ÀMBIT 4. PAÏSOS CATALANS

1. Objectius

- 1) Crear una consciència lingüística comuna arreu dels Països Catalans.
- 2) Potenciar la indústria cultural en català.

2. Mesures

- 1) Crear un espai comunicacional i cultural en l'àmbit dels Països Catalans, a través de convenis amb la CCRTV.
- 2) Intensificar les relacions i la col·laboració en matèria lingüística amb els territoris lingüístics de parla catalana.
- 3) Fomentar les institucions de l'àrea lingüística comuna, com ara l'Institut Ramon Llull, l'Institut d'Estudis Catalans o la Institució Joan Lluís Vives, així com les iniciatives culturals destinades a la creació d'una àrea de consciència lingüística comuna, mitjançant una línia pressupostària específica d'ajut públic.
- 4) Donar suport a la voluntat de l'IEC de convertir-se en un veritable ens regulador de la llengua als Països Catalans.
- 5) Subscriure un Conveni o Acord (Tractat amb Andorra) d'Unió de la Llengua Catalana a fi de coordinar i executar polítiques unitàries de la llengua, entre els diversos territoris.
- 6) Crear un premi de prestigi que dugui el nom de Països Catalans i que s'atorgui a les persones o entitats que treballin per crear una consciència lingüística comuna.

ÀMBIT 5: EL CATALÀ COM A LLENGUA GLOBAL I LOCAL

1. Objectius

- 1) Potenciar la identificació internacional de Catalunya amb la llengua catalana.
- 2) Incrementar la presència internacional del català.
- 3) Assolir el reconeixement del català com a llengua oficial de la Unió Europea.

2. Mesures

- 1) Informar a través de tríptics, documentació, webs, etc. els estudiants estrangers que desitgin venir a Catalunya que la llengua de la majoria de les classes que es fan a les universitats catalanes són en català. Però que les universitats ofereixen classes de català gratuïtes.
- 2) Potenciar l'ensenyament del català a l'estranger.
- 3) Fomentar els casals catalans com a eina de coneixement del nostre país i, en especial, del nostre idioma.
- 4) Demanar l'oficialitat del català en les institucions de la Unió Europea. Per al reconeixement del català com a llengua oficial de la Unió Europea, l'Estat espanyol ho ha de demanar a la Unió Europea, prèvia proposta del Parlament de Catalunya. Caldrà, doncs, iniciar un procés en el qual haurem de:
 - a) Unir esforços. Aplegar les institucions públiques i privades catalanes de tots els territoris a l'entorn d'aquest projecte.
 - b) Cercar aliats. Cal buscar països (Andorra, Escòcia, Anglaterra, Alemanya...), organismes, institucions i personalitats europees que puguin ser els nostres aliats a favor de la causa del català a Europa.
 - c) Organitzar la mobilització de la societat en la petició de la presència del català a Europa com a llengua oficial.

Repte 2. Reforçar les institucions esportives catalanes

1. Diagnosi

L'esport és un fenomen social cada vegada més diversificat i polifacètic. Les innovacions viatgen a velocitats que superen qualsevol distància per gran que sigui. L'intercanvi d'experiències es desenvolupa a nivell mundial. L'esport varia molt ràpid en formes, no paren d'aparèixer noves pràctiques d'activitat física. L'exercici físic canvia segons els gustos, cultures i subcultures de cada persona. Tot això ens porta a una realitat que recull l'esport. L'augment de la participació en les activitats físiques a Europa i en particular a Catalunya és un fet. Aquest increment de la demanda és degut a diferents factors: prosperitat, augment del temps lliure i reconeixement dels efectes positius de l'esport en el benestar i la salut. Podem dir, doncs, que l'esport té dos grans aspectes: la salut pública i la component social. Pel que fa a la salut pública, l'esport millora la condició física de les persones que el practiquen, contribuint a reduir els costos de sanitat i, per tant, millora el rendiment i la productivitat, és a dir, el seu efecte econòmic és doble i permet assolir a qui el practica bones condicions de vida. En relació al component social, l'esport promou les relacions, contribueix a la cohesió, facilita la identitat dels grups, millora l'accés a la societat i promou els principis de participació, integració, respecte, solidaritat i democràcia.

En aquest sentit, el 1998 la Comissió d'Esports de la Comunitat Europea declarà que l'esport és l'únic element que compleix cinc funcions:

- Funció educativa, la pràctica esportiva és un excel·lent mitjà per assegurar un desenvolupament personal equilibrat.
- Funció de salut pública, la pràctica esportiva permet combatre certes malalties i contribueix a preservar la salut i la qualitat de vida.
- Funció social, la pràctica esportiva és útil per promoure una societat més tolerant, lluitar contra les situacions de racisme, violència, alcoholisme, toxicomania i permet recuperar a persones que han estat fora del mercat laboral.
- Funció cultural, la pràctica esportiva ofereix la possibilitat d'arrelar, conèixer pobles, regions, altres trets culturals, protegeix el medi ambient, etc.
- Funció recreativa, la pràctica esportiva ocupa una part molt important de l'oci i vetlla per la diversió personal i col·lectiva.

És en el context de les funcions culturals i socials de l'esport on el reconeixement internacional de l'esport català apareix, doncs, com un dret que ens correspon com a país i és una fita clau per al reforçament de la identitat nacional.

2. Objectius

- 1) Aconseguir la creació i el reconeixement internacional de les seleccions esportives catalanes en tots els esports.
- 2) Aconseguir el reconeixement del Comitè Olímpic Català.
- 3) Relacionar el món de l'activitat física i l'esport amb altres sectors públics i privats.

3. Mesures

- 1) Ampliar les funcions i competències de la Secretaria General de l'Esport, en especial pel que fa a promoure el reconeixement internacional de les seleccions nacionals catalanes en

competicions oficials, mitjançant un òrgan específic amb capacitat de mantenir les relacions internacionals que siguin necessàries per aquest reconeixement.

- 2) Crear de l'Institut Català del Crèdit Esportiu (ICCE), per a entitats catalanes sense afany de lucre, reconegudes per la Secretaria General de l'Esport de la Generalitat de Catalunya i que tinguin per objectius:
 - a) La construcció d'equipaments amb crèdits a mitjà o llarg termini.
 - b) Projectes d'activitats d'interès general.
- 3) Potenciar la Unió de Federacions Esportives Catalanes (UFEC), com a en que agrupa l'esport federat a Catalunya, donant a totes les federacions un projecte de difusió del seu esport, mitjançant campanyes arreu del país. Creació del Contracte Programa per un període de 3 anys, que tingui com a objectius la implantació del seu esport, la tecnificació i l'intercanvi internacional.
- 4) Recuperar per l'esport federat el nivell de col·laboració econòmic d'abans dels Jocs Olímpics del 1992.
- 5) Crear la Confederació Catalana de l'Esport que serà l'en que agruparà a tots els sectors de l'esport sense afany de lucre a Catalunya, tant a nivell d'activitats específiques com de representació territorial . Tindrà com a objectiu la representació de tot l'esport català davant de tot tipus d'institucions públiques i privades, i serà l'organisme que gestionarà de forma autònoma l'esport i les activitats físiques i esportives a Catalunya. També fixarà els criteris per a la construcció d'equipaments esportius.
- 6) Garantir la composició paritària en el Consell Català de l'Esport entre la representació d'institucions públiques i privades. El Consell haurà de tenir representació de tots els sectors de l'esport català i fixarà les polítiques esportives a Catalunya.
- 7) Crear l'Agència Catalana de l'Esport, que tindrà com a missió donar suport permanentment a clubs, associacions i federacions que vulguin aconseguir la celebració de campionats i actes de caire internacional. També donarà suport als dirigents de clubs i federacions perquè puguin optar a ésser escollits en organismes internacionals. Aquesta Agència treballarà especialment per donar suport logístic, legal i econòmic a les federacions esportives catalanes, així com a la Confederació Catalana de l'Esport i al Comitè Olímpic de Catalunya, perquè puguin formar part dels seus respectius organismes internacionals.
- 8) Construir a Barcelona un espai de referència mundial, on s'estableixin seus d'organismes públics i privats relacionats amb el món de l'esport. Aquest lloc hauria d'ésser una referència i una projecció permanent de Barcelona capital de Catalunya al món.
- 9) Ampliar l'INEFC, creant la Universitat Europea de l'Esport on es desenvolupin estudis relacionats amb les especialitats impartides de docència, gestió, sociologia de l'activitat física i l'esport, història, entrenament, amb professors i estudiants d'arreu d'Europa.
- 10) Organitzar uns jocs esportius en els quals l'àmbit sigui els països de parla catalana.